

BLACK

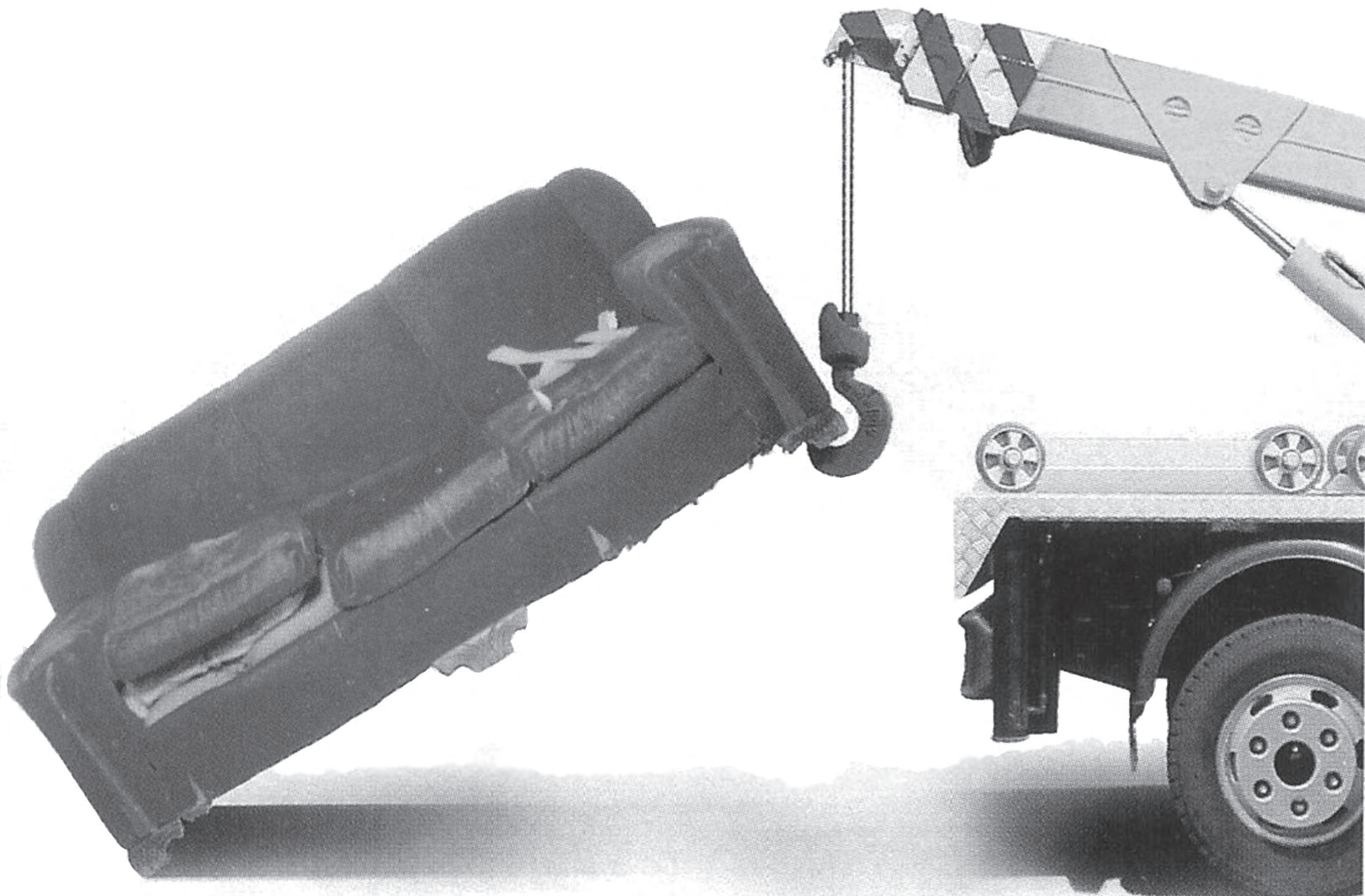
στο Κοινωνικό Εργαστάσιο

τεύχος 02
χωρίς αντίτιμο

αντιεξουσιαστική επιθεώρηση, Θεσσαλονίκη, Απρίλιος 2005

LOUT

Αναλώσιμος, (-η, -ο): Αυτός που μπορεί να ξοδευτεί. Κάνοντας μια βόλτα στην αγορά, θα παρατηρήσει κανείς αρκετά μαγαζιά που εμπορεύονται ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ είδη, για υπολογιστές, για το γραφείο, για μηχανήματα. Μια βόλτα στην αγορά εργασίας θα σας πείσει για την ύπαρξη αναλώσιμων εργαζομένων, σε πλήρη αντιστοιχία με τα αναλώσιμα των υπολογιστών, του γραφείου, των μηχανημάτων. Κάτι που το πληρώνεις για όσο καιρό σου είναι χρήσιμο και μετά το πετάς.

Κάποτε λέγανε πως εάν συμβεί πυρηνικό ατύχημα στην ευρώπη, όλοι οι ευρωπαίοι θα 'ρθούνε στην Ελλάδα, γιατί εδώ η ραδιενέργεια θα έφτανε με 15 χρόνια καθυστέρηση, όπως ακριβώς συμβαίνει με όλες τις ευρωπαϊκές εξελίξεις. Δεν γνωρίζουμε εάν έχουν ανοίξει και στην «ψωροκώσταίνα» γραφεία ενοικίασεως εργαζομένων (παράνομα προς το παρόν), πάντως η λογική του αναλώσιμου εργαζομένου έχει καθιερωθεί πλήρως στο τοπίο της αγοράς. Και για όσους φαντάζονται ότι η εξέλιξη αυτή αφορά μόνο τις δουλειές που έχουν καταγραφεί στην κοινή συνείδηση ως προσωρινές (ξέρεις τώρα μωρέ... παπάκηδες, πωλήτριες, σουβλατζήδες, γκαρσόνες είναι τα παιδιά μέχρι να βρουν μια δουλειά της προκοπής), σύντομα θα ακούσουν το καμπανάκι να χτυπάει και για αυτούς. Το «ουδέν μονιμότερον του προσωρινού» που ξέραμε μέχρι τώρα έχει εξευρωπαϊστεί σε «ουδέν προσωρινότερον του μόνιμου». Η πιο μοντέρνα βερσιόν του υπαρκτού καπιταλισμού θέλει να επιβάλει το αεικίνητο στην αγορά εργασίας. Τέρμα πια η αγωνία του να βρεις μια δουλειά να εξασφαλιστείς. Δεν θα εξασφαλιστείς ποτέ. Από δω και πέρα θα ζεις με την αγωνία να βρεις την επόμενη και την μεθεπόμενη δουλειά κάθε φορά που το αφρεντικό σου θα ψωνίζει καινούρια αναλώσιμα για την εταιρία. Τέρμα και οι αναχρονιστικές (κατά την μοντέρνα βερσιόν του υπαρκτού καπιταλισμού) συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Πλέον ο καθένας θα είναι μόνος του, πλασιέ της εργασιακής του δύναμης που θα την πουλάει σε πελάτες-εργοδότες ανάλογα με τις πολύ συγκεκριμένες του απαιτήσεις, τη συγκεκριμένη στιγμή. Δουλειά με το κομμάτι, με το χιλιόμετρο, με την ώρα (σύντομα και με το λεπτό!), με τη σελίδα, με την υπογραφή, με το χαμόγελο...

Δεν είμαστε εμείς αυτοί που θα υπερασπιστούμε τη μισθωτή εργασία αφού αναγνωρίζουμε σε αυτή μια συνθήκη υποτέλειας σε ένα σύστημα στο οποίο δεν επιλέξαμε να ζούμε. Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι η εργασία πέρα από συνθήκη υποτέλειας είναι και συνθήκη επιβίωσης μέσα σε μία καπιταλιστική οικονομία –τουλάχιστον μέχρι την κατάργησή της – έχει σημασία να εντοπίζουμε κάθε στιγμή τις μεταμορφώσεις αυτής της συνθήκης που προωθεί το κεφάλαιο για την ευνοϊκότερη λειτουργία του. Μεταμορφώσεις που κάποιοι και κάποιες τις βιώνουν στο πετό τους και μπαίνουν στον κόπο να κάνουν το αυτονόητο, να αυτο – οργανωθούν και να δράσουν: Στην αθήνα οι αόρατοι εργάτες του εργοστασίου της άμεσης εξυπηρέτησης, κοινώς delivery, courier, εξωτερικοί εργάτες, διοργανώνουν μηχανοκίνητη πορεία και διεκδικούν την αξιοπρέπεια τους. Εναντία στην υποτίμηση της εργασίας τους και για την καλύτερη των μισθών, του ωραρίου, των συνθηκών, της στάσης των εργοδοτών. Κανένας αγώνας δεν κερδίζεται με προσευχές.

Αν και στην Ιταλία, οι εκεί ελαστικοί εργαζόμενοι φαίνεται να ανακάλυψαν έναν νέο προστάτη, τον άγιο προκάριο. Ένα ιδιόμορφο κίνημα μοιάζει να αναδύεται, δικτυωμένο σε πολλές ευρωπαϊκές πόλεις και μέσω μιας ευφάνταστης καμπάνιας προσπαθεί να προσελκύσει εργαζόμενους σε θέσεις ελαστικής απασχόλησης να συμμετέχουν στην διαδήλωση της πρωτομαγιάς. Μας έκαναν εντύπωση και για αυτό τους αφιερώσαμε τόσο χώρο, παρόλες τις ουσιαστικές διαφορές μας με κομμάτια της σκέψης τους, όπως εκφράζεται στην συνέντευξη του Alex Foti. Για να επιστρέψουμε - στην τελική όποια μορφή και αν παίρνει η μισθωτή εργασία σκοπός μας είναι να την καταστρέψουμε – όπα μεγάλε! – Η μορφή της εξόδου από την κοινωνία της εργασίας σίγουρα δεν υπόκειται σε καμιά συγκεκριμένη συνταγή, παρά μόνο στην πραγματική διάθεσή μας να τελειώνουμε με τις συνθήκες που μας στερούν την ζωή...

Black Out (αντιεξουστική επιθεώρηση): Εκδίδεται από άτομα που συσπειρώθηκαν γύρω από την ανάγκη προβολής μια διαφορετικής από την κυρίαρχη, προσέγγιση-άποψη πάνω σε ζητήματα που είτε απασχολούν την επικαιρότητα, είτε απλά άπτονται της καθημερινότητάς τους. Διανέμεται χωρίς αντίτιμο στους δρόμους της πόλης και στις καταλήψεις Φάμπρικα ΥΦΑΝΕΤ, Terra Incognita, Μαύρη Γάτα, αυτοδιαχειριζόμενο στέκι στην Ιατρική, καθώς και σε επιλεγμένα σημεία της πόλης. Απορίες/προτάσεις/κειμένα/σχόλια μπορούν να στέλνονται στο: blackout@disobey.net ή να απευθύνονται στη συντακτική ομάδα που συναντιέται κάθε βδομάδα στον χώρο της κατάληψης Φάμπρικα ΥΦΑΝΕΤ.

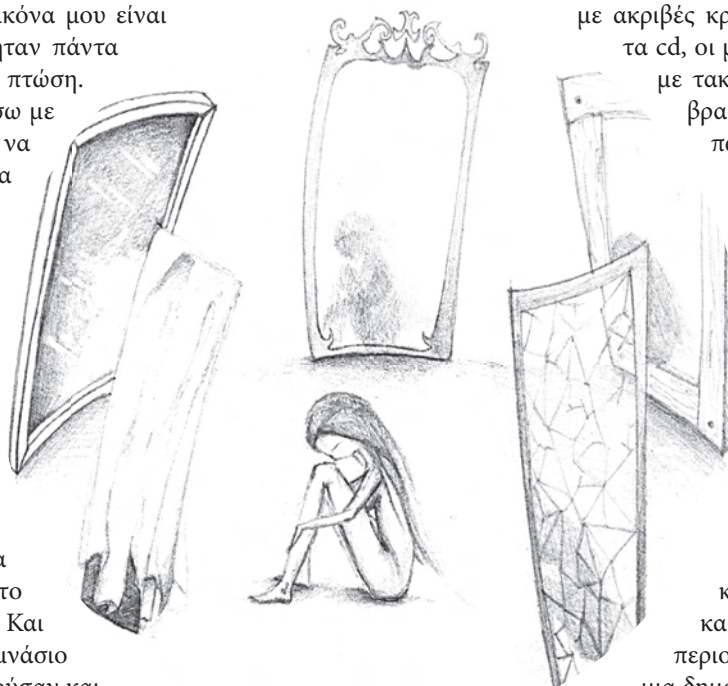
Το στοίχημα, παραμένει, η διάχυση ενός αντιεξουστικού λόγου στο σώμα της κοινωνίας, κομμάτι της οποίας είμαστε κι ίδιοι, πέρα από τα στεγανά του πολιτικού μας χώρου. Δεν είμαστε πρεσβευτές ΤΗΣ άποψης κι ούτε επιθυμούμε να γίνουμε. Μας ενδιαφέρει μέσα από τη συλλογική αυτή κίνηση να αναδειχθούν πέρα από τα ζητήματα καθαυτά και προσωπικές δυναμικές, γι' αυτό κι επιμένουμε στη συνεισφορά κειμένων προς δημοσίευση από τρίτους.

Αλλά ας μην ξεχνιόμαστε. Η κοινωνία δεν είναι δέσμη μονάχα της ηθικής της εργασίας ή του εκφρασμού της επιβίωσης. Πλήθος ιδεολογημάτων, όπως ο εθνικισμός-πατριωτισμός έρχονται να στενέψουν τα περιθώρια ελεύθερης σκέψης και ενίοτε συγκροτούν την βάση για μια ρατσιστική ηθική που διακαίολογεί στο όνομα της πλήθος εγκλημάτων. Έτσι, με αφορμή τον αγώνα Ελλάδα-Αλβανίας, οι θερμοκέφαλοι ελληναράδες σήκωσαν και πάλι κεφάλι. Με την κοινωνία στην θέση του καναπέ της συναίνεσης να παρακολουθεί τα μίντια που προσπαθούσαν να συμμαζέψουν τα ασυμμάζευτα. Και η αριστερά; Αυτή την φορά προτίμησε να προωθήσει την ευγενή άμιλλα στο ρόλο του εναλλακτικού διαχειριστή κοινωνικών κρίσεων. Μπροστά σε αυτή την πραγματικότητα, κάποιοι πήραν θέση. Εν μέρη αντικοινωνική, αλλά σίγουρα ειλικρινή: Η εθνική ενότητα με αίμα είναι βαμμένη – στον κόσμο των αφρεντικών είμαστε όλοι ξένοι!

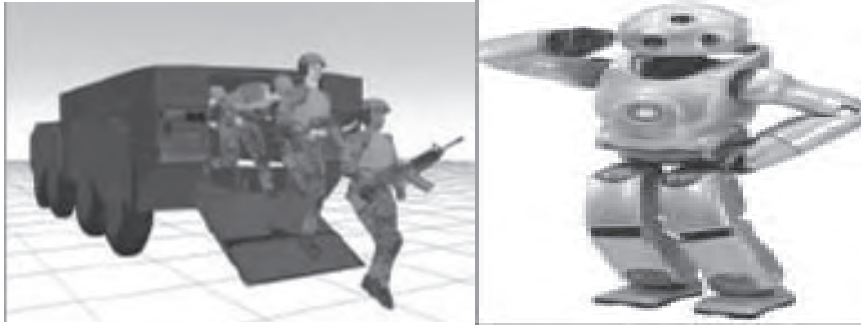
Σε καμία περίπτωση δεν θέλουμε να γίνουμε δημοσιογράφοι ή αναμεταδότες ανατρεπτικών κινήσεων και ιδεών. Συμμετέχουμε σαν άτομα στον αγώνα ενάντια σε κάθε μορφή εξουσίας και αυτό είναι που μας διαχωρίζει από τα καθεστωτικά μέσα ενημέρωσης, που στόχος τους είναι η παραπληροφόρηση και ο έλεγχος της κοινής γνώμης - κοινώς η αποβλάκωση και η εξαπάτηση. Θεωρούμε αυτονόητο πως ένα τέτοιο εγχείρημα κινείται όχι μόνο έξω αλλά και ενάντια σε κάθε μορφή πνευματικών δικαιωμάτων. Επομένως η αναπαραγωγή μέρους ή ολόκληρου κειμένου είναι ελεύθερη και επιθυμητή με την προϋπόθεση ότι αυτή δε θα χρησιμοποιηθεί από καθεστωτικά μέσα ενημέρωσης. Υ.Γ. ευχαριστούμε όσους και όσες στηρίζουν την προσπάθειά μας με οποιονδήποτε τρόπο. WE LOVE YOU.

Η εικόνα μου και εγώ...

Η εικόνα μου και εγώ είμαστε δύο εντελώς διαφορετικές υπάρξεις. Εγώ είμαι ένας άνθρωπος ντροπαλός, «μετρημένος» η εικόνα μου είναι αυθάδης, άπληστη, κομπλεξική. Η συμβίωσή μας ήταν πάντα σαν ισορροπία σε τεντωμένο σκοινί – με σίγουρη την πτώση. Εγώ διάβαζα λογοτεχνία και ποίηση, ήθελα να γεμίσω με ψυχική καλλιέργεια, να εξυψώσω το συναίσθημα, να εκπέμπω εσωτερική ομορφιά. Η εικόνα μου πάντα τα περιφρονούσε" διάβαζε με τις ώρες στα κομμωτήρια και στα spa "ELLE", "MARIE-CLAIRE", "BAZAAR" και όποιο άλλο περιοδικό πρόβαλλε τη γυναίκα-Barbie, υποτιμούσε το συναίσθημα με άρθρα «Με απατάει: πώς θα κρύψω το θυμό μου», και υπαγόρευε τεχνάσματα επιφανειακής ομορφιάς δημιουργώντας ατσαλάκωτα προσώπια από πούδρα και make-up. Έτσι εγώ υποτιμήθηκα, συρρικνώθηκα, αγνοήθηκα. Αντίθετα θέριασαν το άγχος, οι τύψεις για τα δύο «περιττά» κιλά, για τον χαμένο πόντο στο καλσόν, για το ντεμοντέ μακιγιάζ. Η εικόνα μου θεοποιήθηκε, έγινε το άλφα και το ωμέγα, η αρχή και το τέλος της μέρας μου, το ατού μου, μέσο προσέγγισης και λόγος αποξένωσης. Και να πως έχουν τα πράγματα... Όλα άρχισαν στο γυμνάσιο όταν άρχισα να βάζω κιλά. Νόμιζα πως όλοι με κοιτούσαν και γελούσαν, πως με περιφρονούσαν. Και έτσι κλείστηκα στον εαυτό μου. Το πήρα όμως απόφαση, πείσμως, «Θα γίνω όπως τα μοντέλα

των περιοδικών!». Θα είμαι γεμάτη με χάρη και άδεια από απολαύσεις. Τότε ήταν που η εικόνα μου διαχωρίστηκε από τον εαυτό μου. Γιατί η προσωπικότητά μου δε χωρούσε πλέον στο κοκαλιάρικο κορμί μου, αποτέλεσμα της νοσηρής τροφικής ανορεξίας και της ατέλειωτης σπατάλης χρόνου στα BODYLINE. Τότε ήταν που έγινα ξαφνικά 20 και μετά 30 και ούτε το κατάλαβα πώς έχασα τα χρόνια αφού πάντοτε κάλυπτα τις ρυτίδες με ακριβές κρέμες L'OREAL. Κι ούτε κατάλαβα πως ξαφνικά τα βιβλία, τα cd, οι μπογιές και τα πινέλα εξαφανίστηκαν και γέμισαν τα ράφια με τακούνια, λακ, καθρεφτάκια, μολύβια ματιών, κρέμες νυχτός, βραδινές τουαλέτες, φρου φρου και αρώματα. Κι ούτε κατάλαβα πώς οι απόψεις και η κριτική μου σκέψη εμβαθύνθηκαν στο χρώμα σκιάς που ταιριάζει στα σκούρα μάτια, στο κούρεμα που γοητεύει τα στρογγυλά πρόσωπα, στο φόρεμα που τονίζει τις καμπύλες, στη δίαιτα που θα σε απαλλάξει σ' ένα βράδυ από τα κιλά των διακοπών και θα σου στερήσει για ακόμα μια φορά γευστικές απολαύσεις αλλά θα είναι πλούσια σε πρωτεΐνες και χαμηλή σε θερμίδες. Κι ούτε κατάλαβα πώς τα ενδιαφέροντα μου εξαπλώνονταν από τις σχέσεις της κόρης της γειτόνισσας με τον γιο του χασάπη, στην κακοραμμένη μπλούζα που φορούσε χτες η Γωγώ, στον Κώστα που ήταν μαλάκας και χώρισε το Μαράκι και του έκανε σκηνή μέσα στο club και για μένα που δεν βρήκα τον κατάλληλο trendy γκόμενο και φλερτάρω συνεχώς κι ακούω Πλούταρχο τα βράδια και κλαίω και είμαι πάντα θύμα και πάντα η πιο άσχημη απ' όλες και και και και... Αυτά ήθελα να σου διηγηθώ αγαπητό μου περιοδικό και φίλες αναγνώστριες γιατί η ψυχολόγος μου είπε ότι μια δημόσια εξομολόγηση θα ελαφρύνει την ψυχή μου, θα κοιμάμαι ξανά ήρεμα και θα αποκτήσω επιτέλους την τέλεια επιδερμίδα... Γιατί ποτέ δε θα ξαναποκτήσω τον παλιό μου εαυτό.

Goodbye soldier - hello robot

Πριν λίγο καιρό σε δημοσίευμα περιοδικού γνωστής κυριακάτικης εφημερίδας, αμερικάνοι στρατιώτες πολυτραυματίες από μάχες στο Ιράκ ομολογούν πως παρά το ό,τι τους λείπουν κάποια μέλη του σώματος ή έχουν χάσει την όρασή τους, η εμπειρία τους στο Ιράκ άξιζε και θα ήθελαν πολύ να πάνε να ξαναπολεμήσουν. Δεν υπάρχει τίποτα περίεργο σε αυτή τους την στάση. Η περίπτωση τους είναι ποιοτικά διαφορετική από την περίπτωση των βλαχαιδερών του Βιετνάμ που βίαζαν, ξεκοιλίαζαν, εκτελούσαν βιετναμέζους και βιετναμέζες αλλά τελικά συνηθιστοποίησαν, όταν έχασαν κάποιο κομμάτι του σώματός τους, πόσο τραγικό πράγμα είναι ο πόλεμος. Ο στρατός των ΗΠΑ είναι ένα βήμα πριν τον προγραμματισμένο τεχνο-στρατιώτη. Προγραμματισμένο να σκοτώνει. Όχι για κάποιο ψευτοϊδανικό όπως η πατρίδα ή η δημοκρατία, αλλά γιατί ο θάνατος είναι η μόνη επιλογή, είναι η μόνη καλή φάση. Η όποια απώλεια σωματικών δυνατοτήτων δεν αντισταθμίζει πλέον σε τίποτα τον αρχικό προγραμματισμό. Γιατί δυσανασχετούν οι οικογένειες των αμερικάνων φαντάρων όταν οι ίδιοι θέλουν να συνεχίσουν απλώς να κάνουν σωστά την δουλειά τους; Στο μέλλον αν η τεχνολογική πρόοδος το επιτρέψει δεν είναι απίθανο να δούμε ανθρωποειδή εξοπλισμένα για έναν πόλεμο χωρίς απώλειες από την μεριά των επιτιθέμενων. Προς το παρόν η ορθοπεδική τεχνολογία ίσως να κάνει το θαύμα της και να εξοπλίσει τον στρατό με καλύτερα πόδια, χέρια, σπονδυλικές στήλες ή πλαστικά κρανία. Έτσι θα μπορούν να ξαναστείλουν στην μάχη, εκπαιδευμένους ανθρώπινους(;) εγκεφάλους με ανταλλακτικά σώματα, πρόθυμους και πάλι να επιτελέσουν το μοναδικό τους σκοπό. Για αυτό - φίλοι στο Ιράκ και σε όλο τον πλανήτη - να θυμάστε, στο μυαλό είναι ο στόχος...

Από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών στην ευρώπη-φρούριο...

Η Αμυγδαλέζα είναι ένα από τα πολλά στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών που υπάρχουν και στην Ελλάδα. Στους Θρακομακεδόνες, η Αμυγδαλέζα δημιουργήθηκε αρχικά ως χώρος προσωρινής "φιλοξενίας" και περίθαλψης γυναικών θύματα του trafficking. Στην πραγματικότητα η Αμυγδαλέζα δεν είναι παρά ένα κρατητήριο αλλοδαπών γυναικών και παιδιών, οι οποίες έχουν συλληφθεί είτε γιατί δεν είχαν νόμιμο χαρτί, είτε γιατί διέπραξαν μικροαδικήματα. Οι συνθήκες κράτησης για τις 120 κρατούμενες είναι άθλιες. Στοιβαγμένες σε μικρά κελιά, χωρίς ζεστό νερό, να προαυλίζονται ελάχιστα σε μια σιδερόφραχτη αυλή. Η ευρώπη-φρούριο είναι εδώ και δεν κάνει διακρίσεις ούτε στα μωρά παιδιά που κρατούνται εκεί μέσα. Στο χώρο της Αμυγδαλέζας συγκεντρώθηκε κόσμος στις 6 Μαρτίου, με σκοπό να σπάσει τη σιωπή που υπάρχει γύρω από αυτό το θέμα. 300 μέλη αντιρατσιστικών ομάδων, ΜΚΟ, μετανάστες και αυτόνομοι συγκεντρώθηκαν υπό την προκλητική παρουσία αστυνομίας και ΜΑΤ. Η συγκέντρωση έληξε με συνέντευξη τύπου που δόθηκε στα κανάλια.

...στα στρατόπεδα της Αυστραλίας

Στις 26 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε διαδήλωση στο στρατόπεδο συγκέντρωσης μεταναστών Baxter που βρίσκεται στη νότια Αυστραλία, με αίτημα να κλείσουν αυτά τα στρατόπεδα και να ελευθερωθούν οι κρατούμενοι μετανάστες.

Από την προηγούμενη μέρα οι διαδηλωτές είχαν κατασκηνώσει κοντά στο στρατόπεδο. Η αστυνομία προειδοποίησε να μην επιχειρήσουν να πλησιάσουν περισσότερο ειδικά αν θα γίνονταν συλλήψεις. Την επόμενη μέρα η πορεία κατευθύνθηκε στην περιφράξη του στρατοπέδου και οι διαδηλωτές κατόρθωσαν να ανοίξουν τρύπα στον φράχτη. Η αστυνομία απάντησε με 16 συλλήψεις και αρκετό ξύλο. Η συγκεκριμένη ενέργεια έρχεται ως συνέχεια μιας προηγούμενης πορείας, η οποία κατόρθωσε να ανοίξει ένα στρατόπεδο συγκέντρωσης, με αποτέλεσμα πολλοί μετανάστες να αποδράσουν.

>>>εικόνες ...

Μια πλημμυρίδα προτύπων κατακλύζει κάθε ανάμνηση γυναικείων και αντρικών σωμάτων. Από τη γραφική Κρίστα του τροχού της τύχης πολύς καιρός έχει πια κυλήσει. Μια ολόκληρη γενιά, που κάπου εκεί στις αρχές του 90 έμπαινε στην εφηβεία ή και οι λίγο μικρότεροι αποτελούν το πρώτο δείγμα της υπόθεσης εργασίας αυτού του κειμένου, την τοποθέτηση του σεξ και του σώματος, ως ενός αξεπέραστου πια συνδυασμού, στο κέντρο του ανθρώπινου ενδιαφέροντος.

Το σεξ και το σώμα σήμερα φαντάζουν σαν δύο αφάνταστα καταπιεστικά φετίχ διεκπεραίωσης. Ο ερωτισμός έχει προ πολλού πεθάνει ως μια διάχυτη διαδικασία νοιαξίματος, φροντίδας, επαφής. Η σεξουαλική πράξη απογυμνωμένη από ένα περιεχόμενο που μοιράζονται οι φορείς της, από μια ελπίδα για το πως θέλουν να ζήσουν, προσπαθεί η ίδια να καλύψει το περιεχόμενο των σχέσεων. Γίνεται η ίδια το περιεχόμενο της σχέσης. Η διαφορά με προηγούμενες εποχές, πουριτανικές, περιγράφεται από ένα πέραςμα - μια μετάβαση από την μυστικοποίηση στην έκρηξη των αναπαραστάσεων που σχετίζονται με τη σεξουαλικότητα. Ο λόγος, πέρα από τα κινήματα απελευθέρωσης ή και σε απάντηση ίσως σε αυτά προέρχεται από την κατάδυση της εξουσίας, με το πρόσημα του εμπορεύματος, και στα πιο ανεξέλεγκτα σημεία των ανθρώπινων σχέσεων, στο ίδιο το σώμα.

Από τη μια η προβολή αψεγάδιαστων απόλυτα συμμετρικών σωμάτων, δημιουργεί ένα άγχος εναρμόνισης. Πρέπει να κάνεις σεξ - σου φωνάζουν. Από την άλλη, τα σώματα πάσχουν και εκπέμπουν ανηδονία. Το σώμα-μηχανή μεταφέροντας όλη μέρα ένα on που δεν ξέρει ακριβώς γιατί κάνει ότι κάνει αλλά προτιμά να απασχολεί απλά τη σκέψη του βρίσκεται σε μια κατάσταση διαρκούς στέρησης. Η εκτίναξη των ψυχοσωματικών συνδρόμων συνηγορεί σε αυτό. Είναι η στέρηση που φυσικά προκύπτει σε ένα σώμα όταν δεν μεταφέρει συναισθήματα, αγγίγματα... συσσωρευόντας ανικανοποίητο - τότε άραγε αγάλιασε ο καθένας κάποιον/α τελευταία για να του πει ότι τον/την αγαπάει. Δυστυχώς, οποιαδήποτε τέτοια έκφραση - κίνηση αγάπης - επικοινωνίας έχει σε μεγάλο βαθμό καταληφθεί από τα υπονοούμενα του σεξ. Το σεξ είναι πια το αποκλειστικό πεδίο όλων των σωματικών δι-υποκειμενικών συναντήσεων. Έχει σίγουρα κάποια πλεονεκτήματα όπως ότι παρέχει την σίγουρη και γρήγορη ηδονή κάνοντας κεντρική την παλινδρόμηση σε ένα κόσμο που ο έρωτας αποδομείται σε ένα απλό αντανακλαστικό. Μια κατάσταση που υποτίθεται οι άνθρωποι είχαν ξεπεράσει από τη στιγμή που νοηματοδότησαν με τελετουργίες και μύθους τις σχέσεις τους. Χρόνια πριν...

>>> οι ενοχές δεν είναι κριτήριο, είναι δηλητήριο έγραφαν οι «γενιά του χάους» σκιαγραφώντας τις πανκ αρνήσεις. Μετά βίας θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε τυχαίο το γεγονός ότι το 50% των ανδρών αντιμετωπίζει προβλήματα στύσης, πρόωρης εκπερμάτισης... μια κοινωνία που ως κύρια αναπαραστάσεις έχει τα μοτίβα που η τηλεόραση πλασάρει, στην αγωνία να τα επιτύχει, κουράζεται και αγχώνεται τόσο που χάνει τη μάχη. Ταυτόχρονα χιλιάδες βλέμματα έχοντας ενσωματώσει την αισχρά βιομηχανοποιημένη παραγωγή προτύπων κρίνουν όσους φαίνεται να μην ανταποκρίνονται. Οι ενοχές για μια μάχη που δεν έχουν διάθεση να δώσουν δημιουργούν μια αφόρητη κατάσταση. Είναι ακριβώς η πρόσδοση χαρακτηριστικών μάχης που έχει αλλάξει τα δεδομένα. Σώματα με σφάλματα για την υπόρρητη δικτατορία του θελκτικού, είναι όσα με τον έναν ή τον άλλο τρόπο δεν συμμερίζονται την ομοιομορφία, την τυποποίηση. Η σεξουαλικότητα καταγράφεται ως η δυνατότητα ανάγνωσης, από τους υπόλοιπους, των υποσχέσεων που αφήνει το σώμα. Μόνο που σήμερα δεν έχει μείνει τίποτα μυστικό, όλα είναι έκθετα στην αδηφάγα όρεξη των μηχανών του σεξ. Ότι είναι για το ανικανοποίητο σώμα η εκφόρτωση μέσω του σεξ, είναι και για τον άνδρα ψυχικό κόσμο των ανθρώπων η καταφυγή στην ζωή του ζευγαριού. Όταν όλος ο κόσμος του καθενός/ καθεμίας επενδύεται στην ασφάλεια και σιγουριά του συντρόφου τότε καταρρέει κάθε τι κοινωνικό (φίλοι / απόψεις / αρνήσεις) , γιατί ως εγγενώς αβέβαιο και μη υπολογισμένο χρησιμοποιείται ως αναλώσιμο υλικό για την ευκαιριακή τόνωση της ζωής του ζευγαριού. Τα φιλικά ζευγάρια που περιφέρουν τις μοναξιές τους αποθεώνουν την μιζέρια και την τραγικότητα. Αλλά για τα ζωή του ζευγαριού θα επεκταθούμε μια άλλη φορά...

— μίμης

ΕΞΟΔΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

χάρης]

«Η δουλειά δεν είναι ντροπή – είναι μαλακία». Καμιά τριανταριά χρόνια μας χωρίζουν από τις κραυγές των καταστασιακών στο Παρίσι και από τότε πολλές εργατοώρες κύλησαν στο μύλο της μισθωτής εργασίας. Στο πέρασμα των αιώνων η εργασία εξυμνήθηκε και λοιδορήθηκε, αποθεώθηκε και απαξιώθηκε, με τη συντηρητική άρχουσα τάξη και τη σταλινική αριστερά από τη μια να την υπερασπίζονται και από την άλλη τα επαναστατημένα υποκείμενα να τη μάχονται συστηματικά. Ο μύθος θέλει μεθυμένο τον Γκι Ντεμπόρ να γράφει ξημερώματα σε έναν τοίχο του Παρισιού το περίφημο «Μη δουλεύετε ποτέ».

Μερικές δεκαετίες αργότερα φαίνεται ότι ο καπιταλισμός στις δυτικές χώρες δεν έχει ανάγκη πια την εργασία με τη μορφή που τη γνωρίζαμε για να πειθαρχεί τους πληθυσμούς. Πλήθος νέων αλλά και παλαιότερων μηχανισμών καθιστούν την τυπική εργασιακή σχέση απαρχαιωμένη, δευτερεύουσα σημασίας, ίσως ακόμα και ανασταλτική πηγή προβλημάτων. Κοινή διαπίστωση είναι ότι η πλήρης δωρη απασχό-

1. Κατά την περίοδο ανάπτυξης του κενύ-σιανού-φορντικού μοντέλου 1959-1967, το ποσοστό ανεργίας στην ε.ε κυμαίνονταν μεταξύ 2% και 4% του εργατικού δυναμικού. Αντίστοιχα οι άτυπες μορφές εργασίας αφορούν ποσοστό μικρότερο του 5% των εργαζομένων. Τις επόμενες δεκαετίες και τα δυο μεγέθη αυξάνονται με αλματώδεις ρυθμούς. Η μερική απασχόληση από 12,7% το 1985 παρουσιάζει το 1999 ποσοστό 17,4% εμφανίζοντας τα τελευταία χρόνια αύξηση κατά 3% περίπου ανά έτος. Αντίστοιχα η προσωρινή απασχόληση από 8,4% το 1985

αυξάνεται σε 12,8% το 1999. Η ανεργία καθόλη τη διάρκεια της περασμένης δεκαετίας παρουσιάζει διψήφιο ποσοστό. Σύμφωνα με τα στοιχεία του 1999 η ανεργία, η προσωρινή και η μερική απασχόληση αντιπροσωπεύουν το 40% του εργατικού δυναμικού στην ε.ε. Τέλος, το 80% των νέων προσλήψεων των τελευταίων πέντε χρόνων αναφέρονται σε ευέλικτου περιεχομένου ατομικές συμβάσεις.

Στην Ελλάδα οι άτυπες μορφές εργασίας από 2,5% το 1985 έχουν φτάσει το 2003 στο 11,23% του εργατικού δυναμικού.

ληση, διαρκώς υποχωρεί, και σύντομα θα αποτελεί μειοψηφική μορφή απασχόλησης, ένα είδος προς εξαφάνιση. Η ανεργία και οι άτυπες ευέλικτες μορφές απασχόλησης αναπτύσσονται με ταχείς ρυθμούς αγγίζοντας σταδιακά όλο και περισσότερους*1.

Το οικονομικό σύστημα βρίσκεται σε κρίση υποστηρίζουν αριστεροί διανοούμενοι και ψάχνουν να βρουν θεραπείες. Εμείς δεν περιμένουμε τίποτα από τις θεραπείες των συμπτωμάτων της κρίσης. Ο καπιταλισμός σήμερα περισσότερο ευπροσάρμοστος από ποτέ άλλοτε, μεταμορφώνεται και επιβιώνει διαχειρίζοντας ταυτόχρονα πολλαπλά μοντέλα παραγωγής, δίκτυα εργασίας, κατανάλωσης και πειθάρχησης.

Το σημερινό σύστημα εξουσίας έχει εφεύρει προπολλού την δικιά του έξοδο. Από τη μια εξόρισε, κρύβοντας από τα ευαίσθητα μάτια των δυτικών καταναλωτών, την φεουδαρχικού τύπου χειρωνακτική εργασία, τις αλυσίδες παραγωγής και τα μπουρδέλα στην Ινδονησία και την Κίνα. Από την άλλη στη δύση αφομοιώνοντας τις επιθυμίες για αυτοκαθορισμό και για άρνηση της εργασίας των περασμένων δεκαετιών, η στρατηγική διαφοροποιείται. Εδώ επιλέγει να καταργεί συστηματικά και μαζικά την εργασία. Αφού αποδόμησε τις εργασιακές σχέσεις και αδρανοποίησε τις αντιστάσεις, παλινορθώνει τώρα τις χειρότερες μορφές καταδυναστευσης, υποδουλώσης, εκμετάλλευσης, εξαναγκάζοντας όλους να πολεμήσουν με όλους τους άλλους ώστε να αποκτήσουν αυτή την εργασία την οποία καταργεί. Ωστόσο αυτό το οποίο πρέπει να προσάψουμε στο καπιταλισμό δεν είναι η κατάργηση της εργασίας (εξάλλου πάντα αυτό δε θέλαμε;), αλλά η κοινωνική αξία που της προσδίδει την ίδια στιγμή που την καταργεί.

Δεν υπάρχει πια εργασία όπως την ξέραμε και δεν πρόκειται να επανέλθει. Το μόνο που απομένει είναι να τολμήσουμε την δικιά μας έξοδο από την κοινωνία της εργασίας, αποχαιρετώντας την κομπά με το μεσαίο δάχτυλο τεντωμένο.

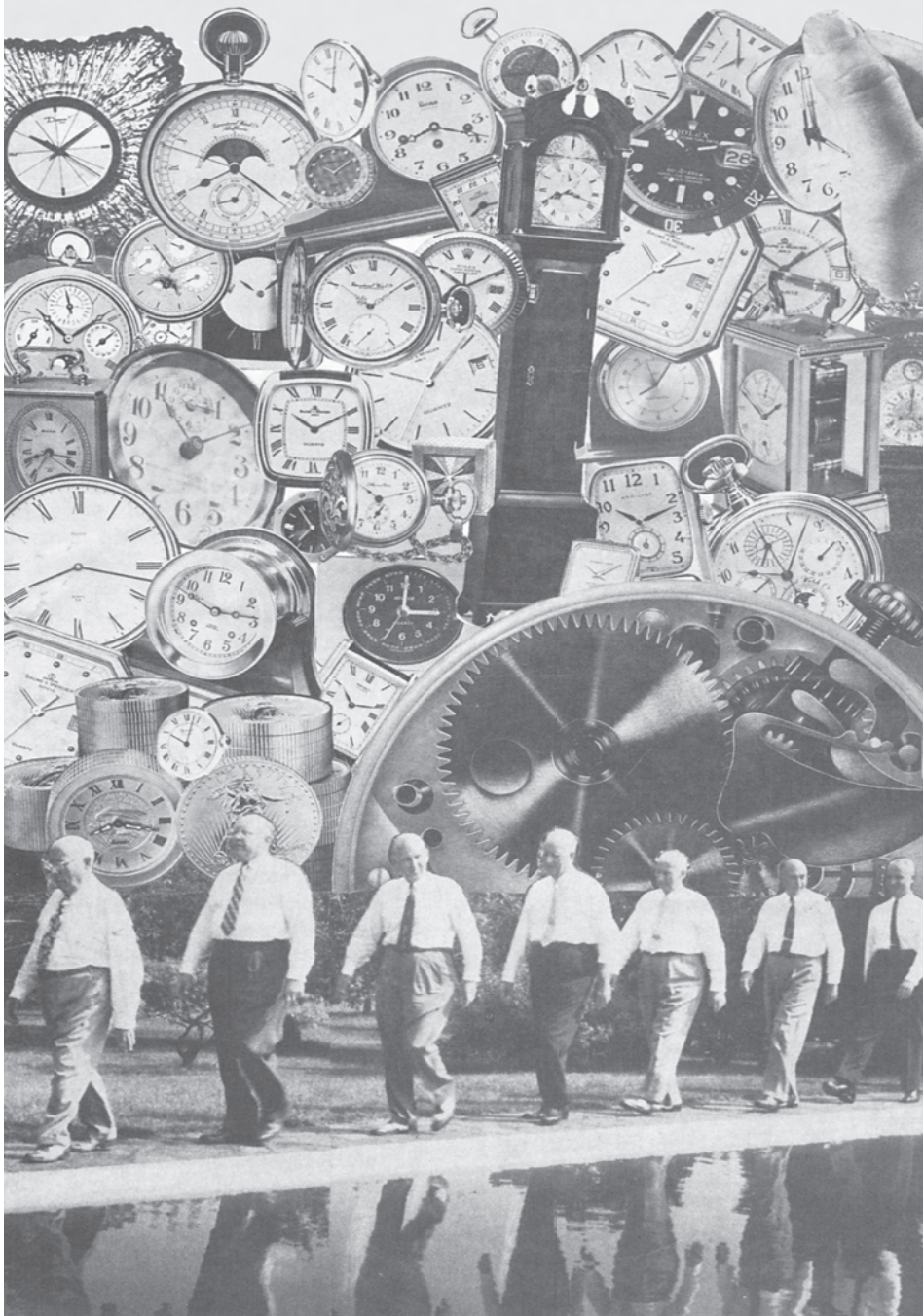
Η έξοδος του κεφαλαίου

Ποιοι είναι όμως οι λόγοι των σημερινών εξελίξεων; Οι έτοιμες απαντήσεις περί δυσημενούς συσχετισμού δυνάμεων μεταξύ συνδικάτων και εργοδοσίας, περί της συνεχιζόμενης απήχησης της ήττας του παρελθόντος, περί της αποπολιτικοποίησης και παραίτησης, όλα αυτά δεν εξηγούν πλέον τίποτα, απεναντίας προκαλούν σύγχυση διότι ενθαρρύνουν την πίστη πως διασχίζουμε ένα σκοτεινό τούνελ στην άκρη του οποίου όλα θα γίνουν όπως πριν και θα υπάρξει πάλι «δουλειά για όλους».

Όμως το κομβικό σημείο σήμερα είναι ότι η εργασία πρέπει να χάσει την κεντρική της θέση στη συνείδηση, τη σκέψη, την φαντασία μας. Πρέπει να μάθουμε να την βλέπουμε με διαφορετικό τρόπο. Να μην τη σκεφτόμαστε πια σαν αυτό που δεν έχουμε, αλλά σαν αυτό που κάνουμε. Η εργασία έχει αλλάξει μορφή. Έχει εξέλθει από τις βαριές πόρτες των εργοστασίων και δεν περιορίζεται από χρονικά όρια. Χθες ο χένρι φορντ και ο φρέντερικ ουίνσλοου τέλειρο ασχολούνταν απλώς με τα κορμιά και τις κινήσεις στα εργοστάσια, σήμερα οι εταιρίες εξετάζουν επιπλέον τις αξίες, τα πιστεύω, την εσωτερικότητα, την προσωπικότητα των «συνεργατών» τους. Η εργασία, όπως και ο έλεγχος δουλεύουν πλέον σε ένα άλλο επίπεδο, έχουν περάσει από τον αυστηρά καθορισμένο χώρο, στον διάχυτο χρόνο. Ανά πάσα στιγμή το χτύπημα του κινητού σε φέρνει ένα βήμα από το αφεντικό σου, και πρέπει να πας γιατί αυτή είναι η δουλειά σου.

Τις τελευταίες δεκαετίες η εργασία έχει επεκταθεί και καταδυθεί σε πεδία άγνωστα, ανέγγιχτα, ίσως ακόμα και απροσπέλαστα για την εξουσία στο παρελθόν. Δεν κατοικεί πια μόνο στο εργοστάσιο, αλλά διαρκώς διεισδύει και αποικεί σε όλο και περισσότερες πτυχές της ζωής μας. Βρίσκεται στα εταιρικά ρούχα, στο έτοιμο φαγητό, στη μοπιλιανομένη λεωφόρο, στα δάνεια για διακοπές. Έχει σπάσει τις αλυσίδες του δωρου και όλο και περισσότερο διαπλέκεται με τον ελεύθερο χρόνο, ερωτοτροπεί με τα όνειρά μας, αποδιαρθρώνει τις επιθυμίες μας και τρέφεται από τη κάθε μας μικρή στιγμή κατανάλωσης.

Πλήθος νέων λέξεων (άτυπη, εποχιακή, άυλη, ευέλικτη, προσωρινή, μερική) προσπαθούν να ορίσουν αυτή τη νέα μορφή της εργασίας. Το σύνολο των παραπάνω ορισμών στόχο έχουν να απονοματοδοτήσουν την εργασία να την κόψουν και να τη ράψουν έτσι ώστε να μας πείσουν ότι δουλεύουμε λιγότερο, αποκρύπτοντας ότι το σύνολο της ζωής έχει μετατραπεί σε ατελείωτη εργασία. Αυτό που έχει σημασία είναι να κατανοήσουμε ότι η εργασία στον σύγχρονο καπιταλισμό δεν παράγει απλά ή κύρια κάποια εμπορεύματα, κάποια αντικείμενα, είναι πρώτα από όλα μια τεράστια παραγωγή υποκειμενικότητας.

Χθες ακόμη, οι υπεύθυνοι προσωπικού, εκτός από τις ανησυχίες τους για τις πολιτικές και συνδικαλιστικές απόψεις του υποψήφιου εργαζόμενου, εξέταζαν κυρίως τις «τεχνικές» του ικανότητες, τις οποίες αποδείκνυαν τα διπλώματα και η προϋπηρεσία του. Σήμερα, οι διευθυντές προσωπικού μελετούν με εξαιρετική προσοχή την προσωπικότητα του υποψήφιου, τις κοινωνικές του ικανότητες, τον δείκτη συναισθηματικής νοημοσύνης, το ταλέντο του να δημιουργεί δεσμούς, να ηγείται των εσωτερικών δικτύων, να διαχειρίζεται τις κρίσεις. Όλοι μας έχουμε βρεθεί κατά την διάρκεια συνεντεύξεων στην ηλίθια θέση να απαντήσουμε σε ερωτήσεις της μορφής «Είστε αρχηγικός τύπος ή τύπος που ακολουθεί», «είστε περισσότερο συναισθηματικός ή ορθολογικός;», «αισθάνεστε την ανάγκη αναγνώρισης; γιατί πήρατε διαζύγιο;», «αναφέρατε τα τρία δυνατά σας σημεία».

Το εγώ δεν είναι πια μόνο για «μένα», είναι πεδίο κατάκτησης της εταιρίας. Σήμερα θέλουν να μας πείσουν ότι δεν κάνουμε μια εργασία, αλλά ότι είμαστε μια εργασία.

νιώσουμε χρήσιμοι, να εισπράξουμε αυτεκτίμηση, να νιώσουμε ότι αξίζουμε διότι στην καλύτερη περίπτωση δεν παράγουμε τίποτα, ενώ στη χειρότερη που αφορά την πλειοψηφία παράγουμε σκουπίδια και θάνατο, οι επιχειρήσεις θέλουν να μας πείσουν για το αντίθετο. Ενώ τα κινήματα αμφισβήτησης εδώ και τουλάχιστον τριάντα χρόνια απέδειξαν ότι η χεγκελιανή ιδιότητα της εργασίας περί «αυτοπραγμάτωσης του ατόμου» αποτελεί μια απάτη, (ιδιότητα η οποία στην ακραία της φασιστική μορφή διατυπώθηκε με το «η εργασία απελευθερώνει» και στην πιο οικεία πατριαρχική ελληνική της εκδοχή ως «η δουλειά κάνει τον άντρα») σήμερα βλέπουμε την μεταμοντέρνα επαναφορά της. Το εγώ δεν είναι πια μόνο για «μένα», είναι πεδίο κατάκτησης της εταιρίας. Σήμερα θέλουν να μας πείσουν ότι δεν κάνουμε μια εργασία, αλλά

Ενώ όλοι μας ξέρουμε ότι η εργασία που έχουμε ή που δεν έχουμε, δεν μπορεί να μας κάνει να

Αποκρύπτει φυσικά ότι η εργασία βρίσκεται παντού, και ότι όλοι οι παραπάνω μηχανισμοί στόχο έχουν να εξαφανίσουν την απόσταση και κυρίως τον ανταγωνισμό ανάμεσα στον εργαζόμενο και στο αφεντικό του, να κάνουν τον εργαζόμενο να ενστερνιστεί τις αξίες της επιχείρησης, να ταυτιστεί μαζί της, να τον ελέγξουν, να τον πιάσουν στην παγίδα των ίδιων του επιθυμιών.

Η δικιά μας έξοδος

Ο καθένας/μια μας αισθάνεται, ξέρει, φοβάται ότι είναι ένας/μια δυνητικά άνεργος/η, ένας/μια δυνητικά υποαπασχολούμενος/η, ένας/μια δυνητικά εργαζόμενος/η σε επισφαλή θέση, εποχιακός, προσωρινός - μερικά απασχολήσιμος. Επίσης όλοι μας ξέρουμε ότι καμία ασφάλεια, καμία χρησιμότητα, καμία αξιοπρέπεια δεν μας δίνει η εργασία. Δεν επιθυμούμε να βαδίσουμε πάνω σε αναμμένα κάρβουνα, ούτε να πάρουμε μαθήματα επιβίωσης ούτε να κάνουμε ψυχανάλυση. Δεν γουστάρουμε να δουλεύουμε. Το κυριότερο, δεν θέλουμε να προσφέρουμε στα αφεντικά την πρόσβαση στη δικιά μας ζωή. Όμως αυτό που γνωρίζει ο καθένας/μια μας δεν έχει μετατρέψει ακόμα και εμποδίζεται να μετατραπεί σε κοινή σε όλους μας συνείδηση της κοινής μας κατάστασης.

Εμείς θέλουμε να αφαιρέσουμε από την εργασία το δικαίωμα να λεηλατεί τη σκέψη μας, το χρόνο μας, τη φαντασία μας, τα συναισθήματά μας, τις επιθυμίες μας, τα σώματά μας. Θέλουμε να κόψουμε τον δεσμό που συνδέει την σκέψη μας, τη φαντασία μας, τις επιθυμίες μας με την παραγωγή εμπορευμάτων και τη μισθωτή εργασία. Θέλουμε η σκέψη μας, η φαντασία μας, τα σώματά μας να γίνουν τα όπλα που θα στραφούν ενάντια στην εργασία, ενάντια σε κάθε μορφή υποδούλωσης. Θέλουμε η σκέψη μας, η φαντασία μας, οι επιθυμίες μας να γίνουν τα εργαλεία με τα οποία θα οικοδομήσουμε μια νέα ζωή.

Το ζήτημα δεν είναι να διεκδικήσουμε καλύτερες συνθήκες εργασίας, ούτε να επιστρέψουμε στο κράτος πρόνοιας. Θέση μας είναι πως σε όλα τα συστήματα εξουσίας η εξμετάλλευση ήταν και θα παραμένει μόνιμη. Στόχος μας είναι να αποδείξουμε ότι η ήττα μας είναι προσωρινή. Πρόταγμα μας είναι η γενικευμένη συλλογική λιποταξία από την κοινωνία της εργασίας. Καλύτερα, η έξοδος από όλες τις πειθαρχήσεις και η κοινωνική απεργία σε όλες τις πτυχές της καπιταλιστικής ζωής. Μέσα από αυτοοργανωμένες κοινότητες δημιουργούμε μια νέα ζωή, σπάμε τα δεσμά της μερικότητας, προτάσσοντας την συνολική επίθεση στην άμυνα.

ότι είμαστε μια εργασία. Η προσωπική αναζήτηση του νου και του σώματος δεν αφορά τον επονομαζόμενο ελεύθερο χρόνο, αλλά αποτελεί προϋπόθεση για την εξέλιξη των μορφών παραγωγής. Οι επιχειρήσεις διακηρύττουν ότι απορρίπτουν τον αλλοτριωτικό διαχωρισμό σε ελεύθερο χρόνο και σε χρόνο εργασίας που θεωρεί την εργασία ως «μη ζωή». Πρόκειται στην ουσία για μια παρωδία αυτοπραγμάτωσης²...

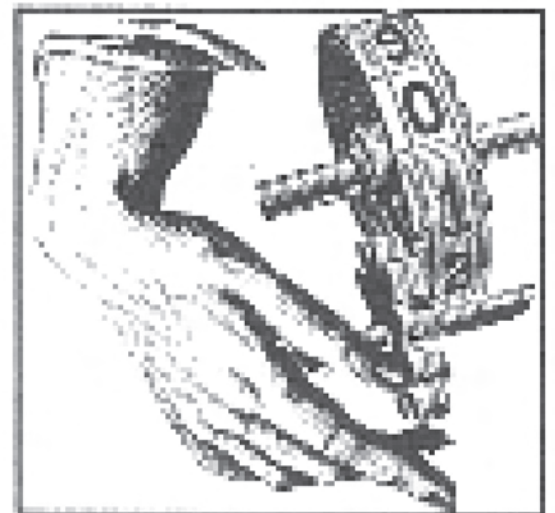
Αν τα παραπάνω αφορούν μόνο τα μεσαία και ανώτερα στελέχη, τους ταυτισμένους με τις επιχειρήσεις νέο-σκλάβους του τριτογενή τομέα, τότε κατηγορίζοντας προς τον πυθμένα της ιεραρχίας το μοντέλο της εργασίας παράγει τους χιλιάδες αδρατους, επισφαλείς, «εξωτερικούς», προσωρινούς, μαύρους, ελαστικούς, διασκορπισμένους και απομονωμένους εργάτες. Για τις αδερφές και τους αδερφούς μας που κάνουν δυο και τρεις σκατοδουλειές τη μέρα ο χρόνος έχει επιστρέψει στις αρχές του 19ου αιώνα όταν η εργασία ήταν σκλαβιά, χωρίς ένσημα, χωρίς ασφάλιση, δίχως άδειες ούτε αποζημιώσεις.

Η μεγάλη επιτυχία της εξόδου του καπιταλισμού είναι ότι εξακολουθεί να πείθει ότι είναι φυσιολογικό «ο καθένας να επιθυμεί σφοδρά» αυτό ακριβώς που δεν υπάρχει πια και που δεν θα είναι ποτέ πια διαθέσιμο για όλους, δηλαδή «μια αμειβόμενη εργασία σε σταθερή θέση». Ακόμα χειρότερα για πολλούς εξακολουθεί να αποτελεί τη μοναδική ευκαιρία «να αυτοκαθοριστούν και να οικοδομήσουν ένα νόημα στην πορεία της ζωής τους».

Αποκρύπτει φυσικά ότι η εργασία βρίσκεται παντού, και ότι όλοι οι παραπάνω μηχανισμοί στόχο έχουν να εξαφανίσουν την απόσταση και κυρίως τον ανταγωνισμό ανάμεσα στον εργαζόμενο και στο αφεντικό του, να κάνουν τον εργαζόμενο να ενστερνιστεί τις αξίες της επιχείρησης, να ταυτιστεί μαζί της, να τον ελέγξουν, να τον πιάσουν στην παγίδα των ίδιων του επιθυμιών.

Εμείς θέλουμε να αφαιρέσουμε από την εργασία το δικαίωμα να λεηλατεί τη σκέψη μας, το χρόνο μας, τη φαντασία μας, τα συναισθήματά μας, τις επιθυμίες μας, τα σώματά μας.

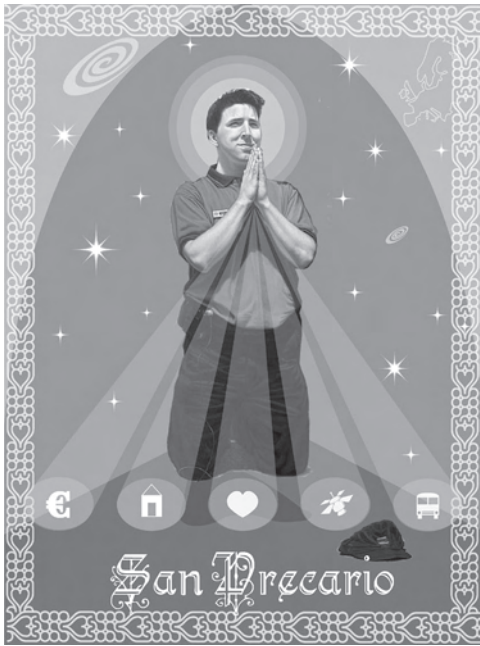
2. Χαρακτηριστικό των παραπάνω εξελίξεων είναι τα σεμινάρια των επιχειρήσεων που τελευταία έχουν μεγάλη πέραση: ράφτινγκ στα ποτάμια, βάδισμα σε αναμμένα κάρβουνα, πήδημα στο κενό με ελαστικό σκοινί. Αν τα παραπάνω φαίνονται αστεία, τότε τι να πούμε για τις επιχειρήσεις που στέλνουν τα υψηλόβαθμα στελέχη τους να παρακολουθήσουν σεμινάρια επιβίωσης σε τροπικό δάσος, φορώντας στολές καμουφλάζ, μεταμφιεσμένοι σε ρέιτζερς που κοιμούνται σε σκηνές για μια ολόκληρη εβδομάδα. Ακόμα πιο πέρα, πρόσφατα τα στελέχη μεγάλης ελβετικής τράπεζας πέρασαν μια εβδομάδα σε ένα ιατρικό κέντρο, μαζί με ασθενείς που υποφέρουν από aids και βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο της ζωής τους! Υπάρχουν ακόμα, τα κλασικά πλέον επιμορφωτικά σεμινάρια ψυχολογίας της επιτυχίας, αυτοσυγκέντρωσης, απελευθέρωσης θετικής ενέργειας, προβολής στο μέλλον, μανάτζμεντ του εαυτού μας, αυτοεπιβεβαίωσης. Το μεταμοντέρνο μάρκετινγκ έχει μεταμορφωθεί σε θρησκεία του «ψυχο-μανάτζμεντ».

ΤΟ ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΝΟΜΑΔΕΣ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ

PREKARIAATTI
.ORG

ΤΟ ΝΑ ΕΡΓΑΖΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΣΦΑΛΩΣ ΕΙΝΑΙ ΒΙΑ

Ψάχνοντας στο κυβερνοχώρο για να βρούμε στοιχεία για κινήσεις και κινητοποιήσεις που έχουν ως κεντρικό άξονά τους την ελαστική εργασία, ανακαλύψαμε σε ένα ιταλικό δικτυακό τόπο την παρούσα συνέντευξη και την μεταφράσαμε. Το ενδιαφέρον μας να στραφούμε και πάλι προς το ανταγωνιστικό κίνημα της γείτονος δεν είναι τυχαίο. Για ακόμη μια φορά βλέπουμε μαζικές κινητοποιήσεις οι οποίες χρησιμοποιούνε νέες ορολογίες (επισφαλής εργασία, άυλοι εργαζόμενοι, βιοσυνδικάτα κτλ.) και προσπαθούν να επανορίσουν μέσα τους νέες υποκειμενικότητες. Η αλήθεια είναι πως σε ελάχιστα πλέον μέρη του κόσμου γίνεται μια τόσο συνεπής προσπάθεια σύνδεσης μιας θεωρίας με

πρακτικές αντίστασης και δράσης, τουλάχιστον αυτό φαίνεται από την εξ' αποστάσεως παρατήρηση. Το περιεχόμενο και οι απόψεις που παρουσιάζονται έχουν ενδιαφέρον για μας στο βαθμό που ξεκαθαρίζουν κάποια πράγματα για τις κινήσεις και τους τρόπους οργάνωσης των αυτοαποκαλούμενων «πρεκάρων», των εργαζομένων δηλαδή σε ελαστικές μορφές εργασίας. Πολλά πράγματα που αναφέρονται στην συνέντευξη σε σχέση με τους τρόπους κινητοποίησης και διαχείρισης της ενημέρωσης, στην εδώ πραγματικότητα και τις αντιλήψεις που έχει διαμορφώσει ο εδώ ανταγωνιστικός χώρος, φαίνονται εξωφρενικά ή τέλος πάντων μας χωρίζει μια άβυσσος. Στην αναγκαιότητα να υπάρξει μαζική

δράση φαίνεται πως η κριτική στα μέσα έχει υποσκελιστεί πλήρως. Παρ' όλη αυτά δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε πως το ιταλικό ανταγωνιστικό κίνημα έχει διαφορετικές καταβολές και αναφορές οι οποίες, τουλάχιστον, δείχνουν να σκέφτονται για τον εαυτό τους, να προσπαθούν συνεχώς να επεξεργάζονται και να πειραματίζονται σε νέα πεδία που βασίζονται στα νέα δεδομένα τόσο στην εργασία όσο και σε όλα τα πεδία της ανθρώπινης δραστηριότητας μέσα στον καπιταλισμό. Λόγω του μεγέθους της συνέντευξης κρατήσαμε εκείνα τα σημεία που θεωρούμε ότι συμπυκνώνουν κάπως καλύτερα τις θέσεις του Alex Foti. Το αρχικό κείμενο βρίσκεται στο <http://info.interactivist.net/>

Επισφαλής Ζωή και Νέα Ευρωπαϊκή Ταυτότητα:

μια συνέντευξη με τον Alex Foti

Η συζήτηση αυτή έγινε τον Ιούλιο του 2004 στην κατάληψη Mill στο Άμστερνταμ. Οι Merijn Oudenampsen και Gavin Sullivan από το περιοδικό Greenpepper μίλησαν με τον Alex Foti από το Μιλάνο, παλιότερα μέλος του συνδικάτου ελαστικής απασχόλησης ChainWorkers (www.chainworkers.org), για την επισφαλή ζωή (precarity), τις εργασιακές συγκρούσεις και την εξάπλωση νέων ανατρεπτικών μορφών συνδικαλιστικής συλλογικής δράσης σε όλη τη Νευρώπη (Neuropa).

ακαλίνωτο ποδηλατοπρεκαριάτο flyer για το συντονισμένο σε Μιλάνο και Βαρκελώνη πρωτομαγιάτικο Parade του 2004

GreenPepper (εφεξής E.): Alex, μπορείς να παρουσιάσεις τον εαυτό σου και τους Chainworkers;

Alex Foti (A): Δραστηριοποιούμαι στο χώρο των συνδικάτων και των media (media activist), είμαι από το Μιλάνο της Ιταλίας και συμμετείχα στους ChainWorkers από το ξεκίνημά τους το 1999-2000. Η πιο αξιοσημείωτη δράση μας αφορά τη διαδήλωση της Πρωτομαγιάς – που φέτος έγινε για τέταρτη χρονιά, φέρνοντας στους δρόμους γύρω στους 100.000 προσωρινά και μερικά απασχολούμενους, εργαζόμενους ελεύθερης απασχόλησης και άλλους άτυπα εργαζόμενους, σε μια χαρούμενη (αλλά οργισμένη) έκφραση διαφωσίας σχετικά με τις υποβαθμισμένες συνθήκες εργασίας και ζωής. Φέτος η διαδήλωση της Πρωτομαγιάς έγινε διαμέσου των εμπορικών αρτηριών του Μιλάνου. Στην πραγματικότητα, μέσα στην πόλη δεν άνοιξε καμία μεγάλη αλυσίδα και κανένα πολυκατάστημα λιανικής πώλησης – είτε επειδή φοβήθηκαν από την καμπάνια που είχαμε κάνει τους μήνες πριν την Πρωτομαγιά είτε εξαιτίας των πικετοφοριών που 2000-3000 άνθρωποι έκαναν το πρωί πριν από την έναρξη της διαδήλωσης. Φέτος, η διαδήλωση ήταν και Ευρωπαϊκή, καθώς έγινε ταυτόχρονα με αδερφές και αδερφούς στην Βαρκελώνη, και οργανώθηκε με συνελεύσεις που έγιναν στο Μιλάνο, τη Βαρκελώνη, τη Ρώμη και (κυρίως) το Παρίσι – με τη συμμετοχή των Intermittents: των προσωρινών φροντιστών και ηθοποιών που πρόσφατα μπλόκαραν το κινηματογραφικό φεστιβάλ των Καννών.

E: Οργανώνετε γύρω από το ζήτημα της επισφαλούς κατάστασης. Αλλά εδώ στην Ολλανδία μάλλον αγνοούμε αυτή την έννοια. Η ιδέα της επισφαλούς απασχόλησης, δηλαδή των επικίνδυνων συνθηκών εργασίας, είναι κάπως ευρύτερα διαδεδομένη, αλλά η ιδέα της επισφαλούς ζωής δεν έχει φτάσει ακόμη στη Βόρεια Ευρώπη. Μπορείς να εξηγήσεις τι εννοείτε με τον όρο επισφαλής ζωή;

A: Στη ριζοσπαστική αριστερά υπάρχουν

σήμερα δύο κυρίως ερμηνείες του όρου. Μία είναι η υπαρξιακή επισφαλής κατάσταση. Που σημαίνει ότι η ζωή είναι επισφαλής σε καιρούς διεθνοποιημένου πολέμου, είτε το σώμα σου είναι εκτεθειμένο σε βομβαρδισμούς και στρατιωτικές συγκρούσεις είτε είσαι κρατούμενος του οποίου το habeas corpus παραβιάζεται στο Άμπου Γκράμπ ή σε κάποια άλλη δυτική φυλακή. Όπου υπάρχει ολοκληρωτική κυριαρχία εκεί υπάρχει και υπαρξιακά επισφαλής ζωή. Αλλά η επισφαλής ζωή είναι επίσης η συνθήκη όπου είναι αδύνατο να προβλέψουμε το μέλλον μας, έστω και σε κάποιο βαθμό, και με βάση αυτή την πρόβλεψη να δημιουργήσουμε κοινωνικές σχέσεις και συναισθήματα αγάπης. Η διάχυση της περιοδικής απασχόλησης και οι επιθέσεις στο κράτος πρόνοιας έχουν οδηγήσει στην ευρύτατη αύξηση της υπαρξιακής επισφαλούς κατάστασης σ' όλη την Ευρώπη – επηρεάζοντας ολόένα και περισσότερους ανθρώπους ακόμα και σε πλούσιες χώρες όπως η Ολλανδία. Αυτό φαίνεται καθαρά από την απίστευτη άνοδο της χρήσης ψυχοφαρμάκων και αντικαταθλιπτικών. Οι ώρες εργασίας έχουν αυξηθεί παντού – στην Ευρώπη, στις ΗΠΑ, στην Ιαπωνία. Είναι αξιοσημείωτο ότι στην Ευρώπη ο εργάσιμος χρόνος έχει αυξηθεί. Εργασία την Κυριακή, το Σάββατο, απίστευτες ώρες και νυχτερινές βάρδιες – κάτι που παλιότερα αφορούσε μόνο ένα μικρό ποσοστό εργαζομένων – έχει τώρα διευρυνθεί και αυξηθεί. Αυτή είναι η επισφαλής ζωή: το να μην μπορείς να προγραμματίσεις το χρόνο σου, να είσαι πάντα έτοιμος να ανταποκριθείς σε μια τηλεφωνική κλήση, να καθορίζεται η ζωή σου και ο χρόνος σου από εξωτερικές δυνάμεις. Και φυσικά, αν δεν έχεις κανονική σύμβαση εργασίας δεν έχεις και πλήρη δικαιώματα του πολίτη στην κοινωνία. Αυτό είναι το αντικείμενο της Πρωτομαγιάς: η απαίτηση κοινωνικών δικαιωμάτων για ένα αναδυόμενο υποκείμενο που είναι ουσιαστικό για τη νεοφιλελεύθερη διάρθρωση της παραγωγής. Η νεοφιλελεύθερη παραγωγή είναι μεταβιομηχανική – στηρίζεται στις υπηρεσίες, τις πληροφορίες και τη γνώση, και εμείς θέλουμε να μπορούμε σ' αυτό, γιατί βρίσκεται

στην καρδιά της διαδικασίας συσσώρευσης που συμβαίνει τώρα στην Ευρώπη και σ' όλες τις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες. Παντού όπου υπάρχουν νεοφιλελεύθερες αλυσίδες παραγωγής, και στις πέντε ηπείρους, η ζωή θα γίνει επισφαλής – μια κατάσταση περιφερειακή από την άποψη των δικαιωμάτων, αλλά κεντρική από την άποψη του οικονομικού δικτύου της δημιουργικής αξίας που παράγεται. Επικεντρωνόμαστε σε δύο κατηγορίες εργαζομένων: τους Chainworkers (αυτούς δηλαδή που εργάζονται σε εμπορικά κέντρα, πολυκαταστήματα, σουπερμάρκετ και στις μυριάδες εργασίες μεταφορών, διανομών και πωλήσεων στις μητροπόλεις), και αυτούς που ονομάζουμε Brainworkers (τους πνευματικά εργαζόμενους, αυτούς που χρησιμοποιούν τη γνώση τους, τους προγραμματιστές, τους εργαζόμενους ελεύ-

Euro Mayday

θερης απασχόλησης που έχουν ιδιαίτερη αξία στην αγορά εργασίας αλλά δεν έχουν ακόμα συλλογική δύναμη, δεν αποτελούν ένα υποκείμενο με κοινωνικά δικαιώματα – που σημαίνει ότι μπορεί να έχουν μισθούς ανώτερους του βασικού αλλά αν χάσουν τη δουλειά τους πέφτουν στη φτώχεια). Οι Chainworkers, από την άλλη, βρίσκονται πάντοτε στα όρια του κοινωνικού αποκλεισμού. Είναι ανοργάνωτοι σε συλλογικό επίπεδο, αλλά θα μπορούσαν να οργανωθούν. Αυτό που προσπαθούμε εμείς είναι να αναπτύξουμε την αλληλεγγύη. Εδώ “μπαίνει” και η δράση στο πεδίο των media – για την υποστήριξη απεργιών, διαδηλώσεων, σαμποτάζ, μπούκοτάζ συμπαράστασης στους ταυλοροποιημένους προληταριοποιημένους εργαζόμενους στις υπηρεσίες, και συγχρόνως για την κινητοποίηση των πανεπιστημιακών ερευνητών, των καθηγητών, των εργαζόμενων στις βιομηχανίες της πληροφορικής και στους προηγμένους τομείς των υπηρεσιών.

Ε: Η βασική ιδέα της επισφαλούς ζωής είναι λοιπόν αυτή η συνεχής έλλειψη ασφάλειας. Η επισφαλής ζωή καθορίζεται όμως μόνον αρνητικά – ως μια κατάσταση που σηματοδοτείται από την έλλειψη διά βίου εργασίας;

Α: Ακριβώς. Η υπαρξιακή επισφαλής κατάσταση προκαλεί το ενδιαφέρον επειδή βιώνεται απ’ όλους μας – σωματικά και πνευματικά· θεωρούμε όμως ότι η επισφαλής κατάσταση έχει περισσότερο να κάνει με τη θέση στην αγορά εργασίας. Είναι ένα μετα-ταξικό ζήτημα, αν θέλετε. Παλιότερα, ας πούμε, διακρίναμε σ’ αυτή την κοινωνία τους βιομηχανικούς εργάτες και τους υπάλληλους γραφείων. Τώρα βλέπουμε μια μετάβαση σε μια πιο ασταθή κοινωνική συγκρότηση που βασίζεται στην εργασία στους τομείς των υπηρεσιών και της γνώσης. Με τους παλιούς ταξικούς όρους, αυτή η τάξη υπάρχει καθ’ εαυτή αλλά όχι ακόμα δι’ εαυτή. Που σημαίνει ότι παρότι έχει έναν ξεκάθαρο ρόλο στην κοινω-

νική παραγωγή, δεν έχει ακόμα τρόπο έκφρασης των συλλογικών της αναγκών – ανάγκες κοινωνικής συνάθροισης, πρόσβασης σε μια στοιχειώδη κοινωνικότητα, στέγασης, πρόσβασης στη γνώση, σε ανοιχτές μορφές οργάνωσης, συνδικαλιστικά και διαπραγματευτικά δικαιώματα. Έχουμε διαπιστώσει ότι οι δημιουργικά εργαζόμενοι δεν θεωρούν πλέον τον εαυτό τους ως εργάτες. Η αντιστροφή του ρεύματος της νέας οικονομίας αποκάλυψε ότι ήταν μύθος ότι οι ταλαντούχοι άνθρωποι δεν θα κινδύνευαν ποτέ από τις διακυμάνσεις της αγοράς.

Πρέπει να επικεντρωθούμε στον αγώνα ενάντια στον αποκλεισμό και την ανισότητα, και να δημιουργήσουμε μια νέα ριζοσπαστική υποκειμενικότητα και ταυτότητα μέσα σ’ αυτές τις διαδικασίες δημιουργικής παραγωγής και διανομής όπου οι κοινωνικές σχέσεις και οι διασυννοριακές ανταλλαγές είναι ζωικής σημασίας. Πρέπει ειδικά να επικεντρωθούμε στους όρους της πολιτικής μας συγκρότησης όπου θέλουμε να βασίσουμε τα κοινωνικά μας αιτήματα και τις κινητοποιήσεις μας. Πιστεύουμε ότι στην Ευρώπη, στη σημερινή συγκυρία της παγκόσμιας κρίσης του νεοφιλελευθερισμού, υπάρχει χώρος για πανευρωπαϊκή ριζοσπαστική οργάνωση. Η Ευρωπαϊκή Πρωτομαγιά είναι ένα πρώτο βήμα σ’ αυτή τη διαδικασία. Οι αγώνες των μεταναστών είναι ένα ακόμη παράδειγμα αγώνων που συναρθρώνονται σ’ ένα ευρύτερο πλαίσιο. Τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα καθορίζονται αυτή τη στιγμή, και εμείς θέλουμε να συμπεριληφθούν βασικά δικαιώματα για τους πρόσκαιρα και μερικά απασχολούμενους και τους μετανάστες εργαζόμενους σ’ ολόκληρη την ευρωπαϊκή ήπειρο.

Ε: Το κλασικό εργατικό κίνημα κινητοποιείται επίσης για παρόμοια ζητήματα: πλήρη απασχόληση, εργατικά δικαιώματα, κοινωνικές υπηρεσίες, κοινωνικό αποκλεισμό και προσωρινή εργασία. Τι είναι αυτό που ξεχωρίζει τις δικές σας πολιτικές επιλογές (ή τη ριζοσπαστική δράση γύρω από την επισφαλή ζωή) από τις παραδοσιακές;

Α: Πλήρης απασχόληση υπάρχει ήδη. Όλοι και όλες δουλεύουν το 100% του χρόνου – είτε όταν δουλεύουν είτε όταν καταναλώνουν, όταν προβάλλουν σήματα και σύμβολα, σωματικά σήματα, οπτικά σήματα, επιλογές. Το γεγονός ότι φοράς ένα συγκεκριμένο ζευγάρι αθλητικών παπουτσιών, ή ότι γράφεις μια σύνθεση, ένα e-mail, μια παντομίμα που γίνεται διαφήμιση. Και φυσικά τη μέρα παράγεις σε καθηστώως μισθωτής εργασίας. Τα προσωπικά σου δεδομένα είναι κεφάλαιο για την έρευνα αγοράς. Τα βιομετρικά σου δεδομένα είναι κεφάλαιο για εταιρείες βιοτεχνολογίας. Είμαστε στο 100% του χρόνου μέρος της (ανα)παραγωγής του κεφαλαίου. Μ’ αυτή την έννοια, η πλήρης απασχόληση έχει ήδη ξεπεραστεί, με αρνητικό τρόπο. Αυτό που εννοώ είναι ότι πρέπει να βρούμε τρόπους κοινωνικής έκφρασης κι αντιπροσώπευσης που να είναι διαφορετικοί από τους σοσιαλδημοκράτες και τα εργατικά κόμματα. Γιατί αν στο Σνάιλ σημειώθηκε πραγματικά μια μετάβαση σε ένα νέο είδος πολιτικής – μια συμμετοχική πολιτική, μια βιοπολιτική αν θέλετε, όπου εκείνη η παλιά διάκριση μεταξύ πολιτικής δουλειάς, συνδικαλιστικής δουλειάς και πολιτισμικής

δουλειάς έχει πάψει να ισχύει – τότε αυτός ο παλιός κόσμος δεν υπάρχει πια.

Πιστεύω ότι το μέλλον βρίσκεται στην ανάπτυξη μορφών αυτοδιαχείρισης των συγκρούσεων, που θα ομοσπονδιοποιούνται πέρα από σύνορα και θα αγκαλιάζουν ευρύτερους πολιτικούς χώρους – από το περιφερειακό επίπεδο μέχρι το διεπιστημονικό. Σαν ένας ανεξάρτητος τρόπος έκφρασης πολιτικών και κοινωνικών αιτημάτων – στις πολιτικές μορφές της συνεργασίας με υπάρχοντα ριζοσπαστικά κόμματα, συνδικάτα και ενώσεις – αλλά από την άλλη σαν μια αυτόνομη δύναμη. Οι ριζοσπαστικές οργανώσεις είναι πολύ βαλτωμένες και οπισθοδρομικές για να κατανοήσουν ποιες είναι οι κινητοποιήσεις που ζητάει η κοινωνία από μας. Στη Γαλλία, την Ισπανία και τη Γερμανία βλέπουμε ανθρώπους να διαμαρτύρονται μαζί ενάντια στις περικοπές της πρόνοιας και στον ευρωπαϊκό μονεταρισμό (αυτό το εντελώς δεξιό δημιούργημα των τραπεζών που κρατάει τα κοινωνικά επιδόματα χαμηλά και τα επιτόκια ψηλά).

Όλη αυτή η δραστηριότητα χρειάζεται μια νέα μορφή οργάνωσης. Προσωπικά πιστεύω ότι η Αναρχική Οικολογία (Anarcho-Green) είναι το μήνυμα και ο προορισμός μας. Νομίζω ότι τώρα που ο Ψυχρός Πόλεμος έχει επίσημα τελειώσει στην ευρωπαϊκή ήπειρο, μπορούμε να αναμείξουμε τον ελευθεριακό, τον αντιρατσιστικό και τον διαφυλετικό (transgender) κοινωνικό ακτιβισμό για να δημιουργήσουμε καινούριες ριζοσπαστικές ταυτότητες που να μπορούν να ενώσουν τους Ανατολικοευρωπαίους και τους Δυτικοευρωπαίους αδερφούς και αδερφές σε ένα καινούριο πολιτικό εγχείρημα...
Θεωρώ ότι αυτό είναι το καθήκον μας σήμερα μπροστά στην ένταση των κοινωνικών συγκρούσεων. Υπάρχουν, φυσικά, κι άλλες δυνατότητες: το ειρηνιστικό κίνημα, το κίνημα για ανοιχτό κι ελεύθερο λογισμικό (open source), το κίνημα για μια εναλλακτική, παγκόσμια, πιο δίκαιη αγορά κλπ. Αλλά πρέπει να αναρωτηθούμε πάνω στο ζήτημα της εξουσίας και των θεσμικών μορφών της. Αυτό είναι ζωικό σ’ αυτό το στάδιο.

Ε: Ένα από τα πράγματα που παρατήρησα στις προκηρύξεις που κυκλοφορούσαν στη διάρκεια της Ευρωπρωτομαγιάς φέτος ήταν οι νέες λέξεις που δεν γνωρίζουμε στη Βόρεια Ευρώπη – όπως η ελαστική ασφάλιση (flexicurity). Μπορείς να εξηγήσεις τι εννοείτε με τον όρο ελαστική ασφάλιση και πώς συμβαδίζει με την επισφαλή ζωή;

Α: Ναι. Στην πραγματικότητα, κατά μία έννοια η ελαστική ασφάλιση σημαίνει ότι δεν επιθυμούμε να γυρίσουμε στην «διά βίου απασχόληση» – στο σύστημα της προηγούμενης γενιάς. Αποδεχόμαστε την ελαστικότητα που είναι εγγενής σε έναν τρόπο παραγωγής που βασίζεται στους Η/Υ, αλλά θέλουμε να απαλλαγούμε από την επισφαλή κατάσταση που υπονοείται σ’ αυτή την εξαναγκαστική (Φαουστική) συναλλαγή. Στην Ολλανδία, η ελαστική ασφάλιση είναι πραγματικότητα – καθώς στην Ολλανδία, διά νόμου, δεν υπάρχει διάκριση μεταξύ ενός εργαζόμενου μερικής απασχόλησης και ενός πλήρους, όσον αφορά το ωρομί-

συνέχεια στην επόμενη σελίδα

μπορούμε να αναμείξουμε τον ελευθεριακό, τον αντιρατσιστικό και τον διαφυλετικό (transgender) κοινωνικό ακτιβισμό για να δημιουργήσουμε καινούριες ριζοσπαστικές ταυτότητες που να μπορούν να ενώσουν τους Ανατολικοευρωπαίους και τους Δυτικοευρωπαίους αδερφούς και αδερφές σε ένα καινούριο πολιτικό εγχείρημα...

πρεκαριόπολη

κάρτες των chainworkers για την πρωτομαγιά του 2002 στο Μιλάνο

STOP al PRECARIATO
RECLAIM THE MONEY X NUOVI DIRITTI

1° MAGGIO 2001

I SAY
MAYDAY
MAYDAY

PTA TICINESE ORE 15
MAYDAY
PARADE

CARRI MUSICALI • AZIONI SINDACALI
σταματήστε όλοι οι πρεκαριοί, επανακιοποι-
θείτε χρήματα και νέα δικαιώματα
αφίσα για την πρωτομαγιάτικο parade του
2001 στο Μιλάνο

στο κοινωνικό εργοστάσιο

Η Μεγάλη Συμμαχία των Προσωρινών παρουσιάζει

6 νοεμβρίου 2004

σταματήστε την οικονομία ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ/ΕΣ

αφίσα για πορεία που έγινε στη Ρώμη με 20 χιλιάδες άτομα κατά την οποία μεταξύ άλλων πραγματοποιήθηκαν και μαζικές απαλλοτριώσεις σε super market.

ΥΠΟΘΕΞΕ...

το προκαρατίο επανασταστέ κάρτα για την πρωτομαγιά του 2003 στο Μιλάνο

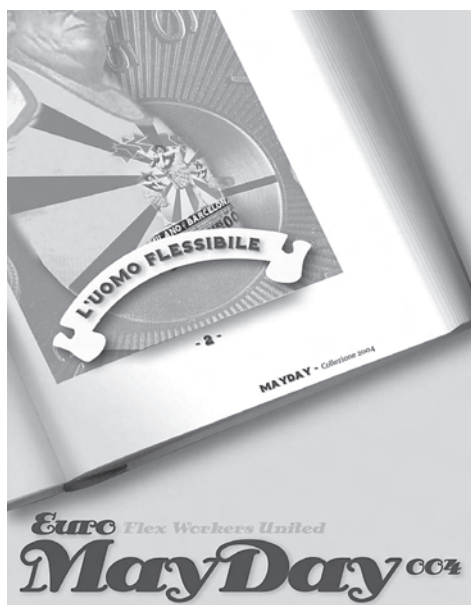
ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ...
'Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ

το προκαρατίο επανασταστέ κάρτα για την πρωτομαγιά του 2003 στο Μιλάνο

ΔΕΝ ΘΕΛΟΥΜΕ ΤΗΝ ΘΛΙΨΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΤΗΤΑΣ

κάρτα για την πρωτομαγιά του 2003 στη Βαρκελώνη

Ο ΕΥΕΛΙΚΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

ευέλικτοι εργάτες ενωμένοι κάρτα για την ευρωπρωτομαγιά 2004 στο Μιλάνο

Είναι ένα σύστημα βασισμένο στην εργασία στις φυλακές – αυτό είναι το μοντέλο εργασίας και παραγωγής στα πολυκαταστήματα και στις μεγάλες επιχειρήσεις λιανικής πώλησης.

σθιο. Θα ήταν λοιπόν καλό αν μπορούσαμε να επεκτείνουμε αυτή την αρχή, που είναι ένα ελάχιστο κοινωνικό αίτημα, σε όλη την Ε.Ε. Το γεγονός ότι οι μερικά απασχολούμενοι δεν μπορούν να οργανωθούν επειδή υπάρχει το ενδεχόμενο να απολυθούν, αποτελεί στην πραγματικότητα μια άδικη διάκριση σε βάρος τους τόσο σε μισθολογικό όσο και σε συνδικαλιστικό επίπεδο. Θα μπορούσαμε επίσης να στηρίξουμε σ' αυτή την απαίτηση τη διεκδίκηση ενός ευρωπαϊκού ελάχιστου μισθού, 10 ευρώ την ώρα, σ' όλη την Ε.Ε. Αυτές είναι οι βάσεις, τα υλικά με τα οποία μπορούμε να οικοδομήσουμε μια περισσότερο προηγμένη, αλληλέγγυα, λιγότερο δαρβινιστική κοινωνία – που θα μπορούσε να γίνει το «ευρωπαϊκό μοντέλο», σε αντιπαράθεση με το νεοφιλελεύθερο μοντέλο ή το κινεζικό ή το εθνικιστικό καπιταλιστικό μοντέλο. Γάμπσε τα όλα αυτά! Δεν διάλεξα εγώ την επισφαλής ζωή σαν το μέλλον μου. Αλλά πιστεύω ότι από αυτή την κατάσταση η γενιά μας – η μετά τον Ψυχρό Πόλεμο γενιά – μπορεί να παλέψει για μια κοινωνικά προοδευτική αλλαγή. Στην Ισπανία ήδη συμβαίνει. Στην Αγγλία θα συμβεί. Στην Ιταλία θα συμβεί. Μια αλλαγή που προϋποθέτει μια νέα ριζοσπαστική αριστερά. Ακριβώς όπως οι δεκαετίες του '30 και του '40 ήταν εποχές κοινωνικού πειραματισμού για νέες ριζοσπαστικές ταυτότητες, τώρα είναι ο καιρός να εφεύρουμε νέες μορφές πολιτισμικού φανταστικού. Να φανταστούμε με νέο τρόπο τις συγκρούσεις, τις διαδηλώσεις, τον κοινωνικό ακτιβισμό. Φυσικά, τα media που αναπτύσσει είναι ουσιαστικά σ' αυτή τη διαδικασία.

Ε: Η επισφαλής ζωή ως όρος που περιγράφει την ύπαρξη μιας κατακερματισμένης εργατικής δύναμης στις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές οικονομίες φαίνεται πολύ χρήσιμος και αναμφισβήτητος έχει χρησιμοποιηθεί αληθινά αποτελεσματικά στα γεγονότα της Ευρωπαϊκής Πρωτομαγιάς φέτος, όπου όπως ανέφερες υπήρχαν δεκάδες, ή μάλλον εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι που διαδήλωναν σχετικά με το θέμα της επισφαλούς ζωής. Αλλά επίσης ανέφερες ότι υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τύποι εργαζομένων που “στεγάζονται” κάτω από αυτόν τον όρο – από μη-αναγνωρισμένους μετανάστες και γυναίκες εργάτριες μέχρι δημιουργικά εργαζόμενους στις βιομηχανίες των media και του design. Πόσο χρήσιμη και αποτελεσματική θεωρείς ότι είναι η ιδέα της επισφαλούς ζωής στη σύνδεση ανθρώπων που έχουν τόσο διαφορετικά εισοδήματα; Η επισφαλής ζωή μοιάζει να είναι διαφορετική από τη διάκριση σε χειρόνακτες

και πνευματικά εργαζόμενους. Φαίνεται να συνενώνει πολλούς διαφορετικούς τύπους ανθρώπων από πολύ διαφορετικές κοινωνικές βαθμίδες. Θεωρείς ότι κάτι τέτοιο περιορίζει τη χρησιμότητα αυτής της έννοιας στη δημιουργία και οργάνωση αυτής της νέας ριζοσπαστικής υποκειμενικότητας;

Α: Είναι μια βασική αντίρρηση και θέλω να απαντήσω με ένα σύγχρονο παράδειγμα, όπως ο αγώνας των intermittents στη Γαλλία που ξεκίνησε σχεδόν ένα χρόνο πριν. Αυτό που συνέβη ήταν ότι υπήρξε μια μεταρρύθμιση στο σύστημα κοινωνικών παροχών για τους ανέργους που απέκλεισε χιλιάδες ανθρώπους από άδειες μητρότητας και άλλες δεσμεύσεις που αφορούσαν την απασχόληση, ειδικά κατά τη διάρκεια του χειμώνα όταν τα καλλιτεχνικά και πολιτιστικά φεστιβάλ υπολειπώνονται. Αυτό που συνέβη ήταν ότι αυτοί οι άνθρωποι άρχισαν να μπλοκάρουν όλες τις φεστιβαλικές παραγωγές στη Γαλλία και αποφάσισαν να σαμποτάρουν τις τηλεοπτικές ειδήσεις των 8:00, εισβάλλοντας στα στούντιο και διαβάζοντας τις ανακοινώσεις τους, αναγκάζοντας να τους προσέξει τελικά το σύνολο της καλλιτεχνικής διανοής, ένα στρώμα πιο “υψηλό” ταξικά από τους ίδιους τους intermittents που ήταν κυρίως φροντιστές και προσωρινά απασχολούμενοι. Πρέπει να θυμόμαστε ότι για κάθε φεστιβάλ δουλεύουν περίπου χίλιοι εργάτες που σπίνουν τη σκηνή και είναι επίσης εργάτες στον τομέα του πολιτισμού. Έτσι είδαμε ότι σκηνοθέτες και μεγάλοι ηθοποιοί στάθηκαν αλληλέγγυοι στην υπόθεση των intermittents. Και ως αποτέλεσμα, τελικά η κοινή γνώμη άρχισε να ενδιαφέρεται. Από συζήτηση για το συγκεκριμένο σύστημα επιδομάτων ανεργίας που τους αφορούσε, γρήγορα μετατράπηκε σε συζήτηση για το σύστημα επιδομάτων ανεργίας γενικότερα. Και από ειδική συζήτηση για μια συγκεκριμένη πολιτισμική σφαίρα, σύντομα μεταμορφώθηκε σε εθνική συζήτηση για τη θέση της γνώσης και του πολιτισμού στη γαλλική κοινωνία, και ποια δικαιώματα θα πρέπει να αναγνωρίζονται σε αυτόν τον τομέα. Στις Κάννες είδαμε τον Ζαν-Λυκ Γκοτάρ να δίνει τη συνέντευξη τύπου τους και τον Μάικλ Μουρ να εκφράζει την αλληλεγγύη του. Τώρα ο αγώνας τους είναι γνωστός σε αναγνώστες από το Σίδνεϋ μέχρι τη Σιγκαπούρη και τη Νέα Υόρκη. Αυτό που βλέπουμε στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ότι από μια πολύ μερική σύγκρουση – χάρη στη δικτύωση και τη συνεργασία ανθρώπων διαφορετικών κοινωνικών τάξεων και ρόλων στην παραγωγική διαδικασία – άνθρωποι της ελίτ και άνθρωποι που δεν ανήκουν στην ελίτ, εκμεταλλεζόμενοι μετανάστες και μεσοαστές γυναίκες, όλοι και όλες συλλογικά κατάφεραν να προκαλέσουν μια συνολική αλλαγή κι ένα κίνημα ενάντια στην επισφαλής ζωή. Η επισφαλής ζωή, λοιπόν, κινητοποιεί διαφορετικούς ανθρώπους. Ως Μιλανέζοι και οργανωτές της Πρωτομαγιάς θεωρούμε ότι ορισμένοι νέοι άνθρωποι, γυναίκες και μετανάστες εργάτες έχουν ένα ειδικότερο ενδιαφέρον για το ζήτημα γιατί είναι οι κοινωνικές κατηγορίες που επηρεάζονται περισσότερο από την επισφαλής ζωή. Από μια άλλη οπτική, νομίζω ότι οι βιομηχανίες των

υπηρεσιών και της γνώσης – οι τεχνικοί, οι προγραμματιστές, οι ταμίες και οι πωλητές, οι χειριστές στον πολιτιστικό τομέα, οι οδηγοί φορτηγών και οι ντελιβεράδες – είναι ιδιαίτερα σημαντικές. Αυτοί οι δύο ιδιαίτερα εντατικοποιημένοι τομείς είναι στατιστικά αυτοί όπου έχει υπάρξει η μεγαλύτερη αύξηση απασχόλησης τα τελευταία 20 χρόνια του νεοφιλελευθερισμού.

Ε: Δεν σου φαίνεται λοιπόν όλο αυτό σαν μια φάση του παν-καπιταλισμού, όπου η κατάρρευση του κράτους πρόνοιας και των κοινωνικών δικαιωμάτων συμβαίνει όσο υπάρχει η κρίση στην οικονομία; Δεν νομίζεις ότι όταν η οικονομία ανέβει ξανά, οι πολιτικοί θα μπορούν να δώσουν περισσότερα χρήματα, και ότι οι μισθοί θα ανέβουν, κλπ;

Α: Αυτό το σύστημα είναι δομικό. Ο κοινωνιολόγος Manuel Castells, εξετάζοντας τα τελευταία είκοσι χρόνια, αναγνώρισε τη διάχυση της επισφαλούς εργασιακής κατάστασης στο ένα τέταρτο με ένα τρίτο της εργατικής δύναμης στις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες ως δομικό χαρακτηριστικό του συστήματος. Δεν πρόκειται να εξαλειφθεί με την οικονομική ανάπτυξη. Η ανάπτυξη μπορεί απλώς να παρασύρει ένα τμήμα των εργαζομένων στον τομέα της γνώσης προς την αστική τάξη. Αλλά μόλις υποχωρήσει η οικονομία, θα προστεθούν νέοι άνεργοι και η δεξαμενή επισφαλών εργαζομένων θα διευρυνθεί. Αυτό είναι κάτι που έχουμε ήδη δει. Η Ιταλία ξεκίνησε τη δεκαετία του 1980 με 10% επισφαλών

EURO FIR
MAY

εργαζομένων, ενάμιση εκατομμύριο εργαζομένων "μαύρα". Σήμερα, έχουμε επτά εκατομμύρια επισφαλείς εργαζόμενους (ευκαιριακούς, ελεύθερης απασχόλησης και προσωρινούς) και τέσσερα εκατομμύρια εργαζόμενους "μαύρα". Είναι σχεδόν το μισό εργατικό δυναμικό! Και δεν θα σταματήσει. Εκτός –κι αυτό είναι βασικό για μας– αν απεργήσουμε στους χώρους εργασίας, αν οργανώσουμε διαμαρτυρίες και διαδηλώσεις στους χώρους εργασίας και κατορθώσουμε να πάρουμε τα λεφτά: όχι από το κράτος, αλλά από τις άπληστες επιχειρήσεις. Γι' αυτό χρειάζεται η οργάνωση, εκεί βρίσκονται τα λεφτά.

Ε: Πολλοί επισφαλείς εργαζόμενοι δουλεύουν σε τομείς όπου δεν υπάρχει καθόλου αυτο-οργάνωση. Τι μεθόδους χρησιμοποιείτε για να πειραματιστείτε με την οργάνωση παραδοσιακά ανοργάνωτων ανθρώπων σ' αυτούς τους νέους οικονομικούς τομείς;

Α: Αρχίσαμε προσπαθώντας να αναμεξομε την αντι-διαφήμιση (ως μέσο επικοινωνίας) με παραδοσιακές μορφές αναρχοσυνδικαλισμού, όπως η πικετοφορία, η άμεση δράση, από το σπάσιμο του τζαμιού του πολυκαταστήματος μέχρι το μπλοκάρισμα των φορτηγών παράδοσης που φτάνουν στα φασφουντάδικα, το μοίρασμα προκηρύξεων στους αυτοκινητόδρομους και σε κάθε καντίνα. Σκεφτήκαμε ότι μιας και οι νέοι εργαζόμενοι αποδέχονται τα πρότυπα των νεοφιλελεύθερων κανόνων εργασίας ή τη

"νέα ελαστικότητα" όπως λέγεται, και δεν έχουν αναμνήσεις ταξικών αγώνων, θα πρέπει να το κάνουμε ελκυστικό. Μιλάω γι' αυτό αλλά δεν το κάνω εγώ. Ξέρεις, είναι οι γραφίστριές μας, η Karen και η Zoe – που βρίσκονται πίσω από την ιστοσελίδα της EuroMayDay και το δικτυακό περιοδικό των Chainworkers. Χρειάζοταν, λοιπόν, να μιλάμε μια γλώσσα που αλλάζει με τον καιρό. Εννοώ ότι η νεανική γλώσσα αλλάζει, η αισθητική των νέων αλλάζει, οι τάσεις και οι μόδες αλλάζουν. Θέλαμε να προωθήσουμε μια αντίληψη ριζοσπαστικής συνδικαλιστικής δραστηριότητας, να δούμε αν είναι δυνατό να κάνουμε τον ριζοσπαστικό συνδικαλισμό ελκυστικό στις μάζες. Έτσι, φτιάξαμε μια ιστοσελίδα, δημιουργήσαμε προϊόντα, έχουμε ένα επιτραπέζιο παιχνίδι που λέγεται Precariopoly, τη διαδικτυακή διαδήλωση όπου μπορεί να συμμετάσχει ο καθένας (και που συσπειρώσε 20.000 ανθρώπους – σχεδόν όσους και η πραγματική Πρωτομαγιά). Όπως ξέρετε, οι παραδοσιακές αριστεριστικές οργανώσεις τείνουν να απορρίπτουν αυτού του είδους την επικοινωνία ως άσχετη, αλλά σήμερα οι άνθρωποι διαμορφώνουν τις ταυτότητές τους καταρχήν μέσω των media και μετά από την πραγματικότητα. Αν έχεις, λοιπόν, ένα ελκυστικό μέσο, όπως αυτό που κατορθώσαμε να διαμορφώσουμε, έχεις ένα πανίσχυρο εργαλείο οργάνωσης και ενεργοποίησης. Μέσω της ιστοσελίδας οι άνθρωποι άρχισαν να έρχονται σε επαφή μαζί μας και σιγά-σιγά φτιάξαμε ένα δίκτυο στη Λομβαρδία που έγινε εθνικό και στη συνέχεια διεθνές. Πρέπει να είσαι συγκεκριμένος και να μην φοβάσαι να εκθεθείς σε ανθρώπους που δεν έχουν πάρει είδηση ακόμα. Γιατί είναι εύκολο να πείσεις τους αναρχικούς, τους κομμουνιστές, τους ζαπατίστας, τους καταστασιακούς κλπ. Το δύσκολο είναι να μιλάς στους ανθρώπους που νιώθουν τα βάσανα στο πετσί τους αλλά δεν έχουν διέξοδο γιατί δεν έχουν ένα πολιτισμικό σύστημα αναφοράς που να τους βοηθά να ξεσηκωθούν ενάντια σ' ένα ιδιαίτερα καταπιεστικό σύστημα. Αν διαβάσεις για τα Wal-Mart, αν διαβάσεις τι έχει πει ο Mike Davis για τα Wal-Mart, ή ακόμα και τι λέει το Business Week για τα Wal-Mart... Είναι ένα σύστημα βασισμένο στην εργασία στις φυλακές – αυτό είναι το μοντέλο εργασίας και παραγωγής στα πολυκαταστήματα και στις μεγάλες επιχειρήσεις λιανικής πώλησης.

Ε: Έλεγες πριν ότι η ιδέα της οργάνωσης γύρω από το θέμα της επισφαλούς ζωής δεν έχει να κάνει με τα αιτήματα επιβίωσης των εργατών στις δεκαετίες 1960 και 1970. Αλλά χρησιμοποιείς όρους όπως "φυγή" ή "έξοδος" για να μιλήσεις για την απόδραση από το όλο σύστημα παραγωγής. Με ποιον τρόπο, πιστεύεις, η ενασχόληση μ' αυτά τα ζητήματα μπορεί να δώσει στους ανθρώπους την ικανότητα να βρουν μια διέξοδο και να μην δουλεύουν όλη τους τη ζωή σ' αυτές τις σκατοδουλειές;

Α: Το να εργάζεσαι ως αγκιτάτορας είναι

ΕΥΡΩΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ 2005
ευέλικτοι όλου του κόσμου
ας συνωμοτήσουμε!

Πρέπει να απελευθερωθούμε από το μύθο ότι δεν υποκείμεθα στην ταξική κυριαρχία. Γιατί αυτό συμβαίνει, ρε γαμώτο.

ήδη μια καλύτερη δουλειά... [γέλια], αλλά συνγνώμη αν αστείευομαι. Το ζήτημα είναι ότι τα τελευταία 20 χρόνια έχουν υπάρξει πολλές ιδέες απόδρασης – για παράδειγμα των Deleuze και Guattari. Αλλά αυτό που έχουμε δει, και η Αυτοκρατορία είναι σαφής ως προς αυτό, είναι ότι δεν υπάρχει πλέον εξωτερική διάσταση του συστήματος: είναι είτε πόλεμος είτε συναλλαγή. Δεν υπάρχει διαφυγή.

Αν και το κάθε άτομο δεν ορίζει το εαυτό του με βάση μόνο τη δουλειά που κάνει. Εννοώ ότι είσαι ακτιβιστής, ερωτευμένος, πατέρας ή μητέρα, μουσουλμάνος, εβραίος, συλλέκτης γραμματοσήμων. Αλλά δεν είσαι εργάτης, όπως στον 20ό αιώνα. Παραδόξως, όμως, εργάζεσαι περισσότερο από τον πατέρα σου. Αυτό είναι το ζήτημα. Εργάζεσαι περισσότερο από έναν εργάτη σε γραμμή παραγωγής αυτοκινήτων του 1960 και 1970. Όλοι οι αγώνες για πληρωμένες διακοπές, για αργία τα σαββατοκύριακα, για υγειονομική περίθαλψη για όλους και όλες καταρρέουν. Ακόμα και στην Ολλανδία, όπου υπάρχει υγειονομική περίθαλψη για όλους, αν είσαι μετανάστης χωρίς χαρτιά (και υπάρχουν χιλιάδες) δεν πρόκειται να την έχεις. Αν είσαι ψυχικά ασθενής θα καταλήξεις άστεγος και δεν θα έχεις ιατρική κάλυψη. Ο αποκλεισμός είναι παντού.

Νομίζεις λοιπόν ότι είσαι άνετα στη γωνίτσα σου, με την κοινωνική κι εργασιακή σου ταυτότητα. Αλλά, στην πραγματικότητα, εξυπηρετείς το σύστημα του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού, γιατί δεν αντιπαλεύεις τις σχέσεις εξουσίας στην εργασία σου, όπου έχουν και την περισσότερη σημασία. Και όλο και περισσότερο, με δεδομένη την απουσία των δημόσιων κοινωνικών χώρων, ποιος είναι ο τελευταίος δημόσιος χώρος που έχει απομείνει στη γη; Είναι το εργασιακό περιβάλλον, όπου οι άνθρωποι συναντιούνται, συζητούν, μοιράζονται, μιλάνε για πολιτική, για σεξ, για τις ζωές τους, για οτιδήποτε. Έτσι, μιλάμε για πρόσβαση, αλλά είμαστε εκεί συνεχώς και μιλάμε για κάτι άλλο – βρισκόμαστε αλλού, με το ίντερνετ, με το μυαλό μας, αλλά είμαστε εκεί. Και με το κινητό σου, είσαι πάντα στη διάθεση του αφεντικού σου, όταν τρως, όταν κάνεις έρωτα... και πρέπει να πας γιατί σε καλεί. Αυτή είναι η επισφαλής ζωή.

Πρέπει να απελευθερωθούμε από το μύθο ότι δεν υποκείμεθα στην ταξική κυριαρχία. Γιατί αυτό συμβαίνει, ρε γαμώτο. Ποιες νέες μορφές παίρνει η ταξική κυριαρχία; Δεν είναι ο Λένιν, δεν είναι η Ρόζα Λούξεμπουργκ, δεν είναι ο Τρότσκι. Είναι κάτι άλλο που μαζί πολεμάμε και ανακαλύπτουμε μέσα στη σύγκρουσή μας. Αυτό εγώ θεωρώ ως αυτονομία, μια άλλη ωραία έννοια...

Η περιστάσιακότητα / αβεβαιότητα –precarity– είναι πλέον στην Ευρώπη η πιο διαδεδομένη κατάσταση εργασίας και ζωής. Έχει επιπτώσεις στον καθένα καθημερινά σε κάθε μέρος της ζωής: από επιλογή ή αναγκαστικά, η επισφαλής ζωή είναι μία γενικευμένη συνθήκη που βιώνεται από την πλειοψηφία των ανθρώπων.

Οι προκάριοι αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της παραγωγικής διαδικασίας του πλούτου. Παρ' όλα αυτά, είμαστε αόρατοι και δεν υπολογίζομαστε στις παραδοσιακές μορφές κοινωνικής και πολιτικής αντιπροσώπευσης καθώς και στην ευρωπαϊκή ημερήσια διάταξη.

Ως ευρωπαίοι προκάριοι, ευέλικτοι, προσωρινοί και εύκαμπτοι εργάτες, μετανάστες, φοιτητές, ερευνητές, μισθωτοί σκλάβοι, νευριασμένοι και χαρούμενοι με μερική απασχόληση, ανασφαλείς, συνειδητά ή ασυνειδητά άνεργοι, ενεργοί με χέρι να πάρουμε το παρόν μας στα χέρια μας και αγωνιζόμαστε για νέα συλλογικά δικαιώματα και για τη δυνατότητά μας να επιλέξουμε. Για αυτό χιζίζουμε έναν ευρωπαϊκό δημόσιο χώρο για να παρουσιάσουμε νέες μορφές κοινωνικής συνεργασίας, νέες δυνατότητες για να μοιράσουμε τις δεξιότητές μας και την εμπειρία μας, ώστε να κατασκευάσουμε και να ζήσουμε ως πρωταγωνιστές στη ζωή μας.

Καλούμε τον καθένα-καθεμία να συμμετέχουμε στο Ελσίνκι, τη Βαρκελώνη, το Αμβούργο, τη Λιέγη, τη Λιουμπλιάνα, τη Σεβίλλη, το Μιλάνο, την Κοπεγχάγη, το Παρίσι, το Άμστερνταμ, τη Βιέννη, το Λονδίνο και τη Στοκχόλμη στην ευρωπαϊκή πρωτομαγιά (euromayday).

Στις 2 Απριλίου, συμμετέχετε στη δεύτερη διεθνή ημέρα δράσης ενάντια στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, στην ελευθερία μετακίνησης και στο δικαίωμα διαμονής.

Τη 1 Μαΐου, ελάτε στις παρελάσεις της πρωτομαγιάς και συμμετέχετε στις δράσεις στους δρόμους της Ευρώπης.

Ενεργοί για να είμαστε οι πρωταγωνιστές των ζώων μας.

Ορισμένα ενδιαφέροντα site:
<http://www.chainworkers.org/>
<http://prekariaatti.org/>
<http://www.euromayday.org/>
<http://euromayday.at/>
<http://www.euromayday.tk/>
<http://euromayday.be/>

Ευρωπρωτομαγιά 2005 στο Αμβούργο
Μια κυριακή για τα παγκόσμια δικαιώματα

ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ

caballeros

ντελιβεράδες, κούριερ, "εξωτερικοί"

Στις 26 Φεβρουαρίου διοργανώθηκε στην Αθήνα η πρώτη móτο-πορεία των caballeros. Πρόκειται για την πρώτη πορεία των κούριερ, των ντελιβεράδων, των «εξωτερικών». Πήρανε τα μηχανάκια τους και κατέβηκαν εκεί που βρίσκονται κάθε μέρα, στην άσφαλτο, αλλά όχι για να δουλέψουν, όχι για να τρέξουν, όχι για να σακατευτούν, αλλά για να διαδηλώσουν με αυτόνομο τρόπο έξω από κόμματα και επίσημα συνδικάτα τη δύναμη της ενότητάς τους.

Ας δούμε τι λένε οι ίδιοι/ιες οι caballeros για την πορεία, τους στόχους και τις προοπτικές αυτού του εγχειρήματος.

Σάββατο 26/2: αυτή η móτο-πορεία ήταν η προκαταβολή, έτσι δεν είναι;

Αυτό που τόσο λογαριάζουν για αδύνατο έγινε! Εκατοντάδες «δυο τελευταίοι τροχοί της άμαξας» στο δρόμο, να διαδηλώνουν: ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΑΖΙ-ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΑΝΤΟΥ – ΤΟ ΔΙΚΙΟ ΔΕΝ ΚΕΡΑΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ!

Για όσους ήταν το Σάββατο 26/2 το μεσημέρι τι άλλο να πούμε; Ήμασαν όλοι απίστευτοι – κι όμως αληθινοί! Για όσους ήθελαν να έρθουν αλλά τους φόβισε ο καιρός, λέμε «θα βρεθούμε σύντομα αδέρφια, πάλι στο δρόμο». Για όσους ήθελαν να έρθουν αλλά δούλεσαν λέμε μόνο «αδέρφια, διαδηλώσαμε και για πάρτη σας – και την επόμενη φορά κάπως θα προσπαθήσουμε να το κανονίσουμε καλύτερα». Για όσους, τέλος, ήξεραν γι' αυτήν την πρώτη móτο-διαδήλωση και την θεώρησαν άχρηστη, θα πούμε: «αδέρφια, δεν υπάρχει τίποτα λιγότερο σημαντικό σήμερα από το να νοιώσουμε την χαρά, την μεγάλη χαρά, του να είμαστε μαζί – Πάνω σ' αυτήν μπορούμε να κτίσουμε τα πάντα». απόσπασμα από το caballeros έκδοση δρόμου - απο couriers για couriers - vo12 μάρτις 2005

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ

της móτο-διαδήλωσης των κούριερ, των ντελιβεράδων, των "εξωτερικών"

- Τι είναι αυτό που δουλεύει εγγυημένα σε οποιαδήποτε θερμοκρασία ανάμεσα στους -5°C και στους 45°C;

- Τα θερμόμετρα... και "τα κούριερ".

Είμαστε οι χιλιάδες που δουλεύουν - με - το - μηχανάκι. Είμαστε τα "παιδιά με τα παπιά". Είμαστε οι αόρατοι εργάτες ενός εργοστασίου που απλώνεται κάθε στιγμή σε κάθε σημείο αυ-

τής της πόλης, μ' ένα απλό τηλεφώνημα: για να εξαφανιστεί πίσω απ' την εξάτμιση ενός παπιού. Μεταφέρουμε οτιδήποτε μπορεί να κουβαληθεί πάνω σε δύο ρόδες, κι ακόμα πολλά από εκείνα που θα χρειάζονταν τέσσερεις. Το γιατί είναι απλό: το δίκυκλο - φορτηγό συμφέρει τόσο τους εργοδότες, όσο και τους πελάτες. Το εργοστάσιο της άμεσης εξυπηρέτησης απλώνει τον κύκλο εργασιών του σ' όλο και περισσότερες καθημερινές δραστηριότητες, εργασιακές και καταναλωτικές. Κι εκατοντάδες, χιλιάδες "παιδιά με παπιά", είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή να ξεχυθούν στο δρόμο. Τρέχουμε προς οποιαδήποτε κατεύθυνση, από οποιαδήποτε αφετηρία προς οποιονδήποτε προορισμό, τις περισσότερες ώρες του 24ωρου, υπό οποιεσδήποτε καιρικές ή κυκλοφοριακές συνθήκες, με οποιοδήποτε "καθήκον".

Μετατρέπουμε τα χιλιόμετρα σε λεπτά "πολύτιμου χρόνου", όλο και περισσότερα χιλιόμετρα σε όλο και λιγότερο χρόνο. Μικραίνουμε τις αποστάσεις προς μεγάλη χαρά του εμπορίου.

Είμαστε οι χιλιάδες που δουλεύουν - με - το μηχανάκι. Δουλεύουμε σε διαφορετικές δουλειές, σε χιλιάδες διαφορετικούς εργοδότες - αλλά έχουμε πολλά κοινά. Γλυτώνουμε κόπο και χρόνο εκατομμύρια άλλους, παράγουμε χρόνο και ξεκούραση για εκατομμύρια άλλους, κάθε μέρα, στις σύγχρονες πόλεις. Διατρέχουμε δρόμους που συνήθως είναι απροσπέλαστοι απ' την κυκλοφοριακή συμφόρηση των ι.χ. Διατρέχουμε αποστάσεις που στο μηνιαίο άθροισμα τους ισοδυναμούν με διακρατικά ταξίδια. Ισορροπούμε σε δυο ρόδες μέσα σε βροχές, κρύα, αέρηδες, καύσωνες, άσχετα με το ποια είναι η συναισθηματική ή η σωματική μας κατάσταση. Ισορροπούμε σε δυο ρόδες πάνω σε δρόμους που για την κλίμακα του δικύκλου είναι γεμάτοι θανατηφόρες παγίδες. Ισορροπούμε σε δύο ρόδες ανάμεσα σε-εκατοντάδες χιλιάδες κυβικά και λαμαρίνες που ορμάνε να καταπιούν κάθε πόντο δημόσιου χώρου. Λύνουμε κάθε πρόβλημα κυκλοφορίας, και η δουλειά "βγαίνει".

Είμαστε οι χιλιάδες που δουλεύουν - με - το - μηχανάκι. Οι χιλιάδες μόνιμα τσαλακωμένοι, μόνιμα συγχυσμένοι, μόνιμα ατσούμπαλοι, μόνιμα δύστροποι και μόνιμα "τυχεροί" που την γλυτώσαμε ακόμα μια φορά απ' το ΚΑΤ, οφεί-

λοντας ωστόσο να χαμογέλαμε ευχαριστημένοι, να είμαστε ευγενικοί και εξυπηρετικοί. Είμαστε οι χιλιάδες δικυκλιστές που κανείς δεν σέβεται στο δρόμο και όλοι έχουν ανάγκη έξω απ' την πόρτα τους. Είμαστε αυτοί που χαλάνε τα ντεκόρ των γραφείων και των σπιτιών, που γεμίζουμε με νερά τον χειμώνα και ιδρώτα το καλοκαίρι τους κλιματιζόμενους χώρους... κι έτσι η μόνη αξία που μας αναγνωρίζεται είναι του "αναγκαίου κακού". Είμαστε εκείνοι που όλοι χρησιμοποιούν και κανείς δε λογαριάζει, παρά μόνο για λύπηση.

Είμαστε ανάμεσα στους πλέον πολύτιμους εργάτες της σύγχρονης οργάνωσης της εργασίας. Και ταυτόχρονα είμαστε ανάμεσα στους πλέον υποτιμημένους.

Για τους εργοδότες είμαστε η δουλειά που "μπορεί να την κάνει ο καθένας", και γι' αυτό πρέπει να πληρώνεται όσο λιγότερο είναι δυνατόν. Δουλεύουμε με ωρομίσθια που ακόμα και πριν 15 χρόνια θα ήταν "πείνας", συχνά χωρίς επίσημες προσλήψεις, ένσημα, άδειες, δώρα, δικαιώματα, συχνά βάζοντας και το μηχανάκι. Ωστε έτσι λοιπόν; Δουλειά στην οποία πρέπει να έχεις (το λιγότερο) δίπλωμα (οδήγησης) και πολύ συχνά και το ίδιο της το βασικό εργαλείο (το μηχανάκι) είναι δουλειά "ανείδικευτη";

Για τους πελάτες είμαστε η πλέον στιγμιαία δουλειά, κάτι σαν φραπέδες θελήματος και αγένειας, αφού ο καθένας τους χωριστά θεωρεί πως "κάνουμε κάτι" μόνο στα δευτερόλεπτα που κάτι παραδίδουμε ή παραλαμβάνουμε. Μας έχουν για μισο-δούλους, όπου θα έπρεπε να ανταποκρινόμαστε αστραπιαία στο σφύριγμα του κυρίου, και όπου κάθε καθυστέρηση σημαίνει ότι κάπου κρυβόμαστε. Η γνώμη των πελατών είναι ότι δεν δουλεύουμε καν και καν, αλλά ότι κάνουμε βόλτες πίνοντας καφέδες. Ωστε έτσι λοιπόν; θα έπρεπε να συμπεριφερόμαστε δουλικά για να λογαριαζόμαστε απ' την "κοινή γνώμη" σαν εργαζόμενοι;

Για τους φύλακες των τρόπων καλής κυκλοφορίας είμαστε αλήτες, μόνιμοι παραβάτες, ταραξίες, ύποπτοι πρόκλησης ατυχημάτων... και μια καλή πηγή προστίμων! Είναι, κατά τη

Είμαστε οι αόρατοι εργάτες ενός εργοστασίου που απλώνεται κάθε στιγμή σε κάθε σημείο αυτής της πόλης, μ' ένα απλό τηλεφώνημα

γνώμη τους, από κάποια "νεανική τρέλα" που παραβιάζουμε τον Κ.Ο.Κ. και όχι επειδή ένα αφεντικό στη μία άκρη της διαδρομής και ένας πελάτης στην άλλη ουρλιάζουν ήδη "τσακίσου" Ωστε έτσι λοιπόν; Για να συμπεριφερόμαστε (δηλαδή: για να δουλεύουμε) "σωστά" χρειαζόμαστε έναν χωροφύλακα πάνω απ' το κεφάλι μας, να ξαλαφρώνει τις ρηχές μας τσέπες για "να γίνουμε άνθρωποι" - και για να αυξηθούν τα κρατικά έσοδα;

Για τους νόμους είμαστε "πιτσιρικάδες που βγάζουν χαρτζιλίκι". Πώς άλλωστε μπορεί να αναπτυχθεί ο κορμός της εθνικής οικονομίας, οι λεγόμενες "μικρομεσαίες επιχειρήσεις" (όλα αυτά τα μικρομάγαζα, από τα γραφεία παροχής κάθε είδους υπηρεσιών μέχρι τα σουβλατζιδικά) αν δεν συμπειστεί το κόστος της εργασίας; Γιατί λοιπόν να κυνηγηθεί συστηματικά η εισφοροδιαφυγή, η λεηλασία των ωραρίων, η ευελιξία των προσλήψεων και η ακαμψία των καθυστερημένων πληρωμών μας; ΑΝ κάνει κάποιος από εμάς καταγγελία... κι ΑΝ μπορεί να αποδείξει οτιδήποτε... κι ΑΝ έχει την αντοχή να φτάσει μέχρι τα δικαστήρια... κι ΑΝ έχει υπομονή... κι ΑΝ τα βγάλει πέρα με τους δικηγόρους... μπορεί να πάρει κάποια απ' τα νίχουλα που προβλέπουν οι νομοθεσίες των "κατώτατων μισθών" και των "κατώτατων δικαιωμάτων". Στο τέλος τέλος τι κάνουμε; Βόλτες στην πόλη! Ωστε έτσι λοιπόν; Το χαμαλίκι της δίκυκλης οδήγησης σε δρόμους καρμανιόλες, ανάμεσα σε χιλιάδες τρελαμένους γιωταχήδες, βρέχει · χιονίζει, με το κοντέρ και τις αισθήσεις στο κόκκινο, με τα κορμιά αγκυλωμένα πάνω στη σέλα, δεν είναι ούτε βαριά ούτε ανθυγιεινή δουλειά; (Αλλοίμονο: "βαριά" είναι η δουλειά των υπουργών!...)

Για τις επίσημες μετρήσεις είμαστε μισο-ανύπαρκτοι. Πού να μας βάλει κανείς άλλωστε, πού να μας κατατάξει; Στους υπαλλήλους γραφείου; Στους εξωτερικούς υπαλλήλους; Στους οδηγούς; Στους ταχυδρόμους; Στους σερβιτόρους μεγάλων αποστάσεων; Στους κασκαντέρ; Στους τρομοκράτες των δρόμων; Η μόνη θέση που έχουμε εξασφαλισμένη σίγουρα είναι στις στατιστικές των τροχαίων ατυχημάτων. Ναι! Όταν τσακίζομαστε γινόμαστε, επιτέλους, κάτι αναγνωρίσιμο: τροχαίο ατύχημα! Ωστε έτσι λοιπόν; Το να σκοτώνεσαι την ώρα της δουλειάς και εξαιτίας της οφείλεται στην "κακιά στιγμή"; Η οδήγηση "υπό την επήρεια" διαταγών και χρονομέτρων είναι δικιά μας οδική παρανομία;

ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ - ΠΟΥ - ΔΟΥΛΕΥΟΥΝ - ΜΕ - ΜΗΧΑΝΑΚΙ

Έχει χιλιάδες πρόσωπα το δικό μας σαν εργαζόμενων - το δικό που παραβιάζεται τόσο ωφέλιμα υπέρ των άλλων. Έχει χιλιάδες πρόσωπα η αξιοπρέπεια μας - η αξιοπρέπεια που προσβάλλεται τόσο εύκολα από τόσους πολλούς. Έχει χιλιάδες καρδιές το κουράγιο μας να βρισκόμαστε καθημερινά στο δρόμο - αυτό το ανεκτίμητο κουράγιο που αποσπάται από εμάς στο τζάμπα. Αλλά **ΤΟ ΔΙΚΙΟ ΜΑΣ ΔΕΝ ΘΑ ΤΟ ΚΕΡΑΙΖΟΥΜΕ ΜΕ ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ!**

Εδώ και πάνω από 15 χρόνια οι δουλειές - με - το - μηχανάκι πολλαπλασιάζονται ραγδαία, παράλληλα με την οικονομική ανάπτυξη. Η αύξηση της ιδιωτικής γραφειοκρατίας, τα καινούργια πρότυπα ζωής, η ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών στο σύνολο του, τα ήθη της βαρεμάρας και των διαταγών, απαιτούν όλο και περισσότερους "ευέλικτους και γρήγορους" μεταφορείς. Αυτή είναι η παγκόσμια πραγματικότητα. Χιλιάδες, δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι, κάθε ηλικίας, κάθε εθνικότητας, και των δύο φύλων, μαϊνουμε μαζικά

σ' αυτό το είδος δουλειάς, κάνοντας το κάποτε σα λύση ανάγκης, σα δεύτερη δουλειά, ή με την ελπίδα ότι... Φταίμε κι εμείς οι ίδιοι για την υποτίμηση μας σαν εργαζόμενοι: την ιδεολογία της δουλειάς του ποδαριού, που είναι τάχα ασήμαντη κι άρα δεν μπορεί παρά να είναι φτηνή, την έχουμε κουβαλήσει οι ίδιοι πάνω στα μηχανάκια και μέσα στο μυαλό μας για άπειρα χιλιόμετρα.

Αλλά αυτό το είδος σύγχυσης και αυτο-υποτίμησης οδεύει στο τέλος του. Η σημερινή μας διαδήλωση είναι η πρώτη διακήρυξη της ατομικής και της συλλογικής μας αξιοπρέπειας σαν εργαζόμενων. Δεν θέλουμε άλλο ούτε ψίχουλα της "συμπάθειας" ούτε την "καλοσύνη" του "εγώ σου δίνω ψωμί". Θέλουμε, αξίζουμε πολλά περισσότερα.

ΑΞΙΖΟΥΜΕ ανεβασμένους μισθούς μιας ενιαίας ειδικότητας, σαν οδηγοί / μεταφορείς (το λιγότερο). **ΑΞΙΖΟΥΜΕ** λογικά όρια στα χιλιόμετρα που καταπίνουμε καθημερινά.

ΑΞΙΖΟΥΜΕ απαλλαγή από κάθε οδικό πρόστιμο που αφορά το είδος της δουλειάς που κάνουμε (ή τα πρόστιμα να πηγαίνουν κατευθείαν στους εργοδότες!).

ΑΞΙΖΟΥΜΕ πλήρη δημόσια ασφαλιστική κάλυψη, με ένσημα βαρέα και ανθυγιεινά.

ΑΞΙΖΟΥΜΕ να πληρωνόμαστε χωρίς να δουλεύουμε όταν επικρατούν οριακές καιρικές συνθήκες.

ΑΞΙΖΟΥΜΕ κάθε δικό μας σαν εργαζόμενοι, ακόμα και (κυρίως) κόντρα στην αλαζονεία του περιβόητου "δικίου του πελάτη".

Κι αυτά τα "πολλά περισσότερα" στους μισθούς, στην ασφάλιση, στα ωράρια, στις συνθήκες, αυτά τα πολλά περισσότερα στη στάση των εργοδοτών, των πελατών, των νόμων απέναντι μας, ξέρουμε ότι δεν θα μας χωριστούν. Θα τα διεκδικήσουμε και θα τα πετύχουμε με τους αγώνες μας. Όλοι μαζί.

Γιατί είμαστε πολλοί, είμαστε παντού. Είμαστε το νευρικό σύστημα των εμπορικών δοσοληγιών στις πόλεις.

Αν μέχρι τώρα είμασταν απλά εκείνοι "που δουλεύουν γρηγορότερα απ' τον άνεμο" θα γίνουμε ο ίδιος ο άνεμος της αξιοπρέπειας!

Όσοι δεν βρεθήκατε σε αυτή τη πορεία και θέλετε να τους συναντήσετε Κάθε Σάββατο μεσημέρι 11 με 1 πίνουνε cabaleroκαφέ στο καφενείο time out, γωνία Ρεθύμνου και Κυβέλης διπλά στο αρχαιολογικό μουσείο. Επίσης για γράμματα Τ.Θ. 3586, Τ.Κ. 10210 Αθήνα και e-mail: stamatin@otenet.gr

Περί διαφθοράς και κάθαρσης ο λόγος...

Εφημερίδα τοίχου γιατί φοράς κλουβί; & Jean Paul Mara

Δυο νέες λέξεις έχουν μπει για τα καλά στο λεξιλόγιο μας τον τελευταίο καιρό. **Διαφθορά και κάθαρση.** Κάποιοι διεφθαρμένοι ήταν απρόσεκτοι. Τους πιάσανε λοιπόν και τους χρησιμοποίησαν ως εξιλαστήρια θύματα, έτσι ώστε να τη «βγάλουν καθαρή» όλοι οι υπόλοιποι διεφθαρμένοι.

Την ίδια στιγμή τα κοράκια των μμε κραυγάζουν πως πρέπει να τιμωρηθούν οι ένοχοι, να επέλθει η κάθαρση και ο δημόσιος βίος να γυρίσει για ακόμα μια φορά στην ομαλότητα. Κι έτσι καταδικάζοντας κάποιους «κακούς» (λες και οι άλλοι οι «έντιμοι» είναι οι καλοί της υπόθεσης), όλοι θα μείνουν ικανοποιημένοι που επιτέλους αποδόθηκε η δικαιοσύνη! Στην πιο **ικανοποιητική θέση** όμως θα βρεθεί το ίδιο το **σύστημα που παράγει την αδικία και την εκμετάλλευση.** Θεσμοί του όπως η εκκλησία, η δικαιοσύνη και η δημοσιογραφία θα μείνουν για ακόμα μια φορά στο απυρόβλητο, κι επομένως αυτό (το σύστημα) θα βγει ενδυναμωμένο κι εξιλεωμένο στα μάτια της κοινής γνώμης καθώς διαθέτει «μηχανισμούς αυτοκάθαρσης» και δεν υπάρχει λόγος ν' ανησυχεί κανείς.

Για μας ωστόσο το πρόβλημα δεν είναι τόσο η κατάχρηση εξουσίας, όσο η **ίδια η ύπαρξη εξουσίας,** που γεννάει αυτήν τη κατάχρηση (καθώς όπως είναι λογικό αν δεν υπήρχε εξουσία, δε θα υπήρχε ούτε κατάχρηση ούτε διαφθορά της).

Πρόβλημα δεν είναι ότι κάποιοι **δικαστές λαδώνονται,** όσο το ίδιο **το σύστημα απονομής δικαιοσύνης και οι νόμοι** που αυτό εφαρμόζει για να προστατεύει την ανισότητα των κοινωνικών και οικονομικών σχέσεων και για να συντηρεί την εκμεταλλευτική δόμηση της κοινωνίας. Λες και οι νόμοι δεν είναι ξεκάθαρα ταξικό ζήτημα, λες κι η δικαιοσύνη είναι ουδέτερη -κάτι σαν διαιτητής στον κοινωνικοταξικό πόλεμο- και όχι με τη μεριά των εκμεταλλευτών. Πόσες φορές στο παρελθόν άλλωστε οι «αδέκαστοι» δικαστές δεν έχουν κηρύξει παράνομες και καταχρηστικές τις απεργίες των εργατών, όταν βέβαια αυτές δεν υποκινούνται από γσεε και αδεδυ;

Πρόβλημα δεν είναι τόσο ότι κά-
ποιοι μπάτσοι είναι νταβάνες

και πρεζέμποροι, όσο ότι **υπάρχουν άνθρωποι που επιλέγουν να περάσουν με τη μεριά των αφεντικών** και να γίνουν τα μαντρόσκυλα τους, οι φύλακες της άρχουσας τάξης. Και σα να μη φτάνουν όλ' αυτά, τώρα τελευταία το κράτος μας καλεί να γίνουμε και εθελοντές μπάτσοι στη γειτονιά μας(!!!) για να ενισχυθεί λει το επίπεδο της ασφάλειας.

Πρόβλημα δεν είναι τόσο ότι κά-
ποιοι δημοσιογράφοι σιτίζονται από τα κρατικά ταμεία, όσο ότι **ο ρόλος τους είναι να αναπαράγουν το υπάρχον,** με το να παραπληροφορούν, να ελέγχουν, να χειραγωγούν και να διαμορφώνουν την κοινή γνώμη. Δεν πάει καιρός από την εποχή της τρομο-
υστερίας ύστερα από τη σύλληψη του Σ. Ξηρού στον πειραιά και τις τρομο-
δικές που ακολούθησαν στα τηλεοπτικά παράθυρα. Πρόβλημα είναι ότι τα μμε χαράζουν τα όρια του υπάρχοντος και προσπαθούν να διασφαλίσουν ότι κανείς δε θα κινηθεί έξω από αυτά. Ότι προσπαθούν να αντικαταστήσουν τις αδιαμεσολάβητες κοινωνικές σχέσεις και τη συνεννόηση ανθρώπων στο δρόμο και σε χώρους που δεν είναι απόλυτα ελεγχόμενοι από την εξουσία. Ότι δρουν εκτονωτικά εκεί όπου κυοφορούνται ανεξέλεγκτες καταστάσεις και υποβιβάζουν το κοινωνικό σύνολο σε ρόλο θεατή, με το να διεκπεραιώνουν αυτά (τα μμε) τις υποθέσεις που το αφορούν αντί γι' αυτό, με τη συναίνεση ή και την ενεργή συμμετοχή του.

Πρόβλημα δεν είναι τόσο οι ερω-
τικές περιπτώξεις των παπάδων, όσο ότι **πλουτίζουν επειδή τους πληρώνουμε εμείς** και ότι η οργανωμένη κρατική θρησκεία είναι αυτή που **διδάσκει την υποταγή** και απομακρύνει τον κόσμο από τα πραγματικά του προβλήματα, γινόμενη βοηθός στα σχέδια της κυριαρχίας.

Πρόβλημα δεν είναι η βία από τη μεριά της εξουσίας, όσο η **κοινωνική απάθεια** που τη συντηρεί.

Πρόβλημα είναι οι ίδιοι οι θεσμοί που παράγουν την εκμετάλλευση και την καταπίεση.

ΔΕ ΘΕΛΟΥΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΣΗ ΤΩΝ ΘΕΣΜΩΝ - ΘΕΛΟΥΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥΣ

